

PENSIOENREGLEMENT
van de
STICHTING BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS
WATERBOUW

1 januari 2021

Pensioenreglement BPF Waterbouw

INHOUDSOPGAVE
van het
PENSIOENREGLEMENT BPF WATERBOUW

<i>HOOFDSTUK I Definities</i>	5
ARTIKEL 1 Definities	5
<i>SECTIE A BASISPENSIOENREGELING</i>	10
<i>HOOFDSTUK II Aanspraak op Pensioenen</i>	10
ARTIKEL 2 Aanspraken	10
ARTIKEL 3 Aanspraken op partnerpensioen bij beëindiging partnerrelatie	11
ARTIKEL 4 Aanspraken op invaliditeitspensioen	11
ARTIKEL 5 Aanspraken op arbeidsongeschiktheidspensioen bij WIA	12
ARTIKEL 6 Aanspraken op ouderdomspensioen	13
ARTIKEL 7 Partnerpensioen	14
ARTIKEL 8 Uitrui van partnerpensioen	15
ARTIKEL 9 Omgekeerde uitruil (inruil ouderdomspensioen voor partnerpensioen)	15
ARTIKEL 10 Wezenpensioen	16
ARTIKEL 11 Bijzondere bepalingen ten aanzien van het partner- en wezenpensioen	16
ARTIKEL 12 Vervroegde ingang van het ouderdomspensioen	17
Artikel 12 A Omzetting ouderdomspensioen in AOW-compensatie	17
ARTIKEL 13 Uitstel pensioen ingangsdatum	18
ARTIKEL 14 Hoog-/Laag pensioen	19
ARTIKEL 15 Afkoopverbod	19
ARTIKEL 16 Maximale pensioenaanspraak en toetsing aan maximum	19
<i>HOOFDSTUK III Bijdragen van de deelnemers en van de aangesloten werkgevers</i>	20
ARTIKEL 17 Premiebetaling	20
ARTIKEL 18 Inhouding van de bijdrage van de deelnemer en betaling door de aangesloten werkgever	22
<i>SECTIE B: SPAARPENSIOENREGELING</i>	23
ARTIKEL 19 (verplichte) deelname aan de spaarpensioenregeling	23
ARTIKEL 20 Aanspraken uit de spaarpensioenregeling	23
ARTIKEL 21 Maximale pensioenaanspraak en toetsing aan maximum	24
ARTIKEL 22 Aanwending spaarpensioenkapitaal voor aanspraken op ouderdomspensioen 10 jaar voorafgaand aan de pensioenleeftijd	24
ARTIKEL 23 Inhouding van de bijdrage	25
ARTIKEL 24 (Gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid	26
ARTIKEL 25 Premievrije aanspraken	26

ARTIKEL 26 Verevening van pensioen bij scheiding _____	27
ARTIKEL 27 Waarde-overdracht _____	28
ARTIKEL 28 Afkoop, in pandgeving van rechten, enz. _____	28
SECTIE C: BEPALINGEN VAN TOEPASSING OP DE BASISPENSIOENREGELING (SECTIE A) EN DE SPAARPENSIOENREGELING (SECTIE B) _____	29
HOOFDSTUK IV Vaststelling en uitbetaling van het pensioen _____	29
ARTIKEL 29 Vaststelling van pensioen _____	29
ARTIKEL 30 Toekenning invaliditeitspensioen _____	29
ARTIKEL 31 Uitbetaling van het pensioen _____	29
ARTIKEL 32 Waardeoverdracht _____	30
Hoofdstuk V Voorwaardelijke toeslagverlening _____	31
ARTIKEL 33 Voorwaardelijke toeslagverlening over opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenen _____	31
Hoofdstuk VI Informatieverstrekking _____	33
ARTIKEL 34 Informatieverstrekking aan (gewezen) deelnemers, gepensioneerde deelnemers en gewezen partners _____	33
ARTIKEL 35 Informatieverstrekking op verzoek _____	33
HOOFDSTUK VII Slotbepalingen _____	33
ARTIKEL 36 Wettelijke maatregelen _____	33
ARTIKEL 37 Inlichtingen _____	34
ARTIKEL 38 Verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten _____	34
ARTIKEL 39 Bijzondere beslissingen _____	34
ARTIKEL 40 Geldigheidsduur actuariële factoren / verhogingsbedragen _____	35
ARTIKEL 41 Inwerkingtreding _____	35
Bijlagen _____	36
BIJLAGE I A Reductiefactoren van het ouderdomspensioen bij vervroegde pensionering _____	36
BIJLAGE I B Factoren omzetting ouderdomspensioen in AOW-compensatie _____	37
BIJLAGE I C Leeftijdsafhankelijke factoren zoals bedoeld in artikel 6.1.A voor de omzetting van ouderdomspensioen opgebouwd voor 1 januari 2018 van pensioenrekenleeftijd 67 jaar naar pensioenrekenleeftijd 68 jaar per 1 januari 2018. _____	38
BIJLAGE II A Vermenigvuldigingsfactoren van het ouderdomspensioen bij uitstel van de datum van pensioeningang _____	39
BIJLAGE II B Vermenigvuldigingsfactoren van het ouderdoms- en partnerpensioen bij uitstel van de datum van pensioeningang _____	39
BIJLAGE III A en B Verhoging bij uitstel van de datum van pensioeningang zoals bedoeld in artikel 13, lid 2 _____	40
BIJLAGE III C Actuariële factoren bij afkoop, keuze voor hoog-laag _____	41
BIJLAGE IV A Factoren uitruil en omgekeerde uitruil _____	44
BIJLAGE IV B De door het bestuur vastgestelde verhogingen als bedoeld in artikel 6: _____	46

BIJLAGE IV C De door het bestuur vastgestelde verhogingen van het ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 3, C:	48
BIJLAGE IV D De verhogingen van de jaarinkomens als bedoeld in artikel 17, lid 6 onder c zijn door het bestuur als volgt vastgesteld:	50
BIJLAGE IV E De verhogingen van de invaliditeitspensioenen als bedoeld in artikel 33, lid 3 zijn door het bestuur als volgt vastgesteld:	52
BIJLAGE IV F De verhogingen van de arbeidsongeschiktheidspensioenen als bedoeld in artikel 5, lid 3 zijn door het bestuur als volgt vastgesteld:	54
BIJLAGE V A Omzetting spaarpensioenkapitaal (Sectie B reglement)	55
BIJLAGE V B Vaststelling percentage premie spaarpensioenregeling bij inkomen (2019)	57
Vaststelling percentage premie spaarpensioenregeling bij inkomen (2020) Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
BIJLAGE V C Overgangsregeling vaststelling percentage rendementsbijschrijving art. 20 Pensioenreglement BPF Waterbouw	58
BIJLAGE V D Overgangsregeling omzetting pensioenspaarkapitaal bij invoering reglement 1-1-2019	60
BIJLAGE VI Beschrijving fiscale toetsen	62

HOOFDSTUK I Definities

ARTIKEL 1 Definities

In dit reglement, en voor alle secties daarvan, wordt verstaan onder:

1. STATUTEN:

de statuten van het fonds;

2. DEELNEMERS:

Deelnemers zijn:

- a. de persoon, in dienst van een werkgever, jonger dan achtenzestig jaar, die in Nederland of het gedeelte van het continentale plat waarop Nederland soevereine rechten heeft, arbeid verricht op baggermolens, al of niet zelfladende of zelfvarende zuigers, hopperzuigers, drijvende elevatoren, onderlossers, elevatorbakken en op in het baggerbedrijf gebruikte hulpvaartuigen en ander baggermaterieel, dan wel arbeid verricht als stortbaas of als stortwerker op het zogenaamde natte stort;
- b. de werknemers, die door het bestuur op verzoek tot groepsgewijze deelneming zijn toegelaten. Het bestuur kan aan deze deelneming bijzondere voorwaarden verbinden;
- c. degenen, die krachtens een inleenovereenkomst bij een aangesloten werkgever werkzaam zijn en die door het bestuur op verzoek van de aangesloten werkgever tot groepsgewijze deelneming zijn toegelaten. Het bestuur kan aan deze deelneming bijzondere voorwaarden verbinden;
- d. de werknemers, bedoeld onder a en b, die het dienstverband met een aangesloten werkgever hebben beëindigd dan wel degenen, voor wie de inleenovereenkomst met een aangesloten werkgever is geëindigd en die de deelneming onder door het bestuur te bepalen voorwaarden vrijwillig hebben voortgezet;
- e. Vervallen;
- f. degenen, aan wie een uitkering ingevolge de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) of de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) wordt betaald en voor wie op grond daarvan ingevolge het pensioenreglement premie geacht wordt aan het fonds te zijn betaald;
- g. Vervallen;
- h. Vervallen;
- i. voor wat betreft het invaliditeitspensioen; de deelnemer in de pensioenregeling voor wie de opslag op de pensioenpremie betaald is zoals omschreven in artikel 18 lid 1 sub c;

2A. **Geen** deelnemers zijn:

werknemers die aan alle navolgende, in de volgende leden nader uitgewerkte, voorwaarden voldoen:

- op basis van rechtskeuze is op de arbeidsovereenkomst van de werknemer geen Nederlands recht van toepassing en;
- Nederland is voor de werknemer niet te beschouwen als "gewoonlijk werkland" en;
- de werknemer heeft geen "kennelijk nauwere band" met Nederland dan het land van de rechtskeuze en;
- de werkgever met wie de werknemer de arbeidsovereenkomst heeft gesloten is niet in Nederland gevestigd.

Nederland wordt daarbij beschouwd als “gewoonlijk werkland” als bedoeld in voorgaande zin, indien de werknemer gedurende een periode van in totaal 12 maanden onafgebroken in Nederland of op het Nederlands continentaal plat werkzaam is geweest (hierna te noemen de “12-maanden-eis”). Daarbij geldt dat wanneer sprake is van één (of meer) tussentijdse onderbreking(en) van de werkzaamheden van de werknemer binnen Nederland of op het Nederlands continentaal plat voor een periode korter dan 3 maanden, de periode voor en na die onderbreking(en) moeten worden samengeteld voor de beoordeling of de werknemer aan de “12-maanden –eis” voldoet. Ook geldt dat de toetsperiode van 12 maanden eerst aanvangt nadat de werknemer een periode van 6 weken aaneengesloten binnen Nederland of op het Nederlands continentaal plat werkzaam is geweest. Daarbij geldt dat die periode van 6 weken meetelt voor het voldoen aan de 12 maanden-eis.

Een werknemer die meent dat sprake is geweest van Nederland als “gewoonlijk werkland” en door de werkgever niet als deelnemer is aangemeld dient ten opzichte van het fonds aan te tonen dat Nederland, gelet op het voorgaande, in zijn situatie wel was aan te merken als “gewoonlijk werkland”.

Van een “kennelijk nauwere band” met Nederland zoals hiervoor genoemd is sprake wanneer premies en belastingen over het salaris van de werknemer in Nederland worden afgedragen en de werknemer bij pensionering terug kan vallen op het Nederlandse overheidspensioen (AOW) voor deze periode.

3. (INVALIDITEITS)PENSIOENGERECHTIGDE:

degene aan wie een (invaliditeits)pensioen door het fonds is toegekend

4. LOON:

- a. voor de deelnemers als bedoeld in lid 2 sub a van dit artikel, geldt als loon het loon in de zin van artikel 16 van de Wet financiering sociale verzekeringen, vermeerderd, indien en voor zover daarvoor geen vergoeding van de werkgever tegenover staat, met:
 - het werknemersdeel van de aan het fonds betaalde premie(s);
 - en verminderd met de in dat loon opgenomen waarde van de bedrijfsauto.
 Indien de deelnemer als bedoeld in dit lid gebruik maakt van een verlofperiode als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet Arbeid en Zorg in verband met ouderschapsverlof, geldt tijdens het ouderschapsverlof het in dit lid omschreven loon, dat de deelnemer in de periode van 26 weken voorafgaande aan het ouderschapsverlof gemiddeld verdiende;
- b. voor de deelnemers, bedoeld in lid 2 sub b en c van dit artikel, geldt als loon een door het bestuur te bepalen bedrag;
- c. Voor de deelnemers, bedoeld in artikel 1 lid 2 sub a, b en c van dit artikel, geldt ingeval van arbeidsongeschiktheid dat in het tweede ziektejaar de pensioenopbouw plaatsvindt op basis van de pensioengrondslag zoals die gold tijdens het eerste ziektejaar.
- d. voor de deelnemers als bedoeld in lid 2 sub d van dit artikel geldt als loon het volgens artikel 17 lid 2 van dit reglement vastgestelde bedrag;
- e. Vervallen.
- f. voor de deelnemers als bedoeld in lid 2 sub f van dit artikel geldt als loon het bedrag dat wordt verkregen door het volgens artikel 17, lid 6a van dit reglement vastgestelde

premiebedrag, te delen door het premiepercentage dat krachtens artikel 17, lid 6a geldt voor degenen die 65 % - 100 % arbeidsongeschikt zijn;

- g. De deelnemer of aangesloten werkgever, waarvan het bestuur de overtuiging heeft dat hij gemoedsbezwaar heeft tegen iedere vorm van verzekering, wordt op zijn aanvraag door het bestuur van de verplichting van naleving van het bij of krachtens de statuten en reglementen van de pensioenregeling bepaalde, vrijgesteld. Deelnemers die geen vrijstellingen hebben en in dienst zijn van een aangesloten werkgever, die wel vrijstelling heeft, betalen de door hen verschuldigde bijdragen rechtstreeks aan het fonds. De opbouw van pensioenvervangende uitkeringen geschiedt op basis van te storten spaarbedragen. De spaarbedragen die voor de pensioenvervangende uitkeringen kunnen worden gestort, worden bepaald overeenkomstig de premies die voor een niet-gemoedsbezwaarde deelnemer op grond van dit pensioenreglement verschuldigd zijn. Hierbij worden de voorwaarden van het Besluit van 11 december 2018, nr. 2018-28514, Stcrt. nr. 68653 d.d. 28 december 2018 of een later (daarvoor in de plaats tredend) besluit in acht genomen;

5. JAARINKOMEN:

de som van de loonbedragen, waarover in een kalenderjaar premie is of wordt geacht te zijn betaald; daarbij rekening houdend met het voor dat kalenderjaar geldende maximaal pensioengevend loon als bedoeld in artikel 18ga Wet op de loonbelasting 1964.

6. TOTAALINKOMEN:

de som van de jaarinkomens, inclusief de verhogingen daarvan en inclusief het naar aanleiding van een inkomende waardeoverdracht vastgestelde inkomen, van een deelnemer in de gehele periode van deelneming;

7. INVALIDITEITSPENSIOENREGELING:

De regeling ter vergoeding van het bruto-verschil tussen de grondslag van het invaliditeitspensioen en het bedrag van de WAO-vervolguitkering op grond van artikel 21 WAO

8. PENSIOENGRONDSLAG:

wanneer ten tijde van het overlijden deelnemerschap bestond, bedraagt de pensioengrondslag:

- a. indien de overleden deelnemer het gehele kalenderjaar voorafgaande aan het jaar van overlijden, deelnemer was, het jaarinkomen waarnaar in dat kalenderjaar pensioenpremie werd afgedragen;
- b. indien de overleden deelnemer niet het gehele kalenderjaar voorafgaande aan het jaar van overlijden deelnemer was, wordt voor het bepalen van het jaarinkomen uitgegaan van het loon over de 12 maanden voorafgaande aan de datum van overlijden, waarnaar pensioenpremie werd afgedragen, zo nodig herleid tot een jaarinkomen;
- c. indien de vaststelling volgens het onder b bepaalde leidt tot een kennelijk onjuiste uitkomst, is het bestuur bevoegd naar billijkheid een pensioengrondslag vast te stellen;

9. PENSIOENGRONDSLAG INVALIDITEITSPENSIOEN:

de loondervingsuitkering als bedoeld in artikel 21 WAO, zoals deze voor de betrokken invaliditeitspensioengerechtigde gold, direct voorafgaand aan het moment van het ontstaan van het recht op de vervolgitkering krachtens de WAO. Indien de invaliditeitspensioengerechtigde niet voor een loondervingsuitkering in aanmerking komt is de grondslag voor het invaliditeitspensioen gelijk aan de loondervingsuitkering die zou zijn vastgesteld als de deelnemer wel voor een dergelijke uitkering in aanmerking zou zijn gekomen;

10. PENSIOENLEEFTIJD

de AOW-gerechtigde leeftijd. Als de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet is vastgesteld wordt uitgegaan van de hoogste al wel vastgestelde AOW-gerechtigde leeftijd.

11. PENSIOENREKENLEEFTIJD

de dag waarop de leeftijd van 68 jaar wordt bereikt en waarop de pensioenopbouw is gebaseerd .

12.PARTNER:

degene met wie de deelnemer:

- gehuwd is;
- een geregistreerd partnerschap heeft;
- een gezamenlijke huishouding voert die voldoet aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat tussen de ongehuwd samenwonenden geen bloed- of aanverwantschap in de rechte lijn;
 - b. er is een notarieel verleden samenlevingscontract, houdende (enige) vermogensrechtelijke aangelegenheden;
 - c. de gezamenlijke huishouding wordt blijkens het samenlevingscontract reeds gedurende ten minste een half jaar gevoerd. Indien de gezamenlijke huishouding reeds vijf jaar of langer bestaat behoeft niet te zijn voldaan aan de voorwaarde sub b;

13. PARTNERRELATIE

Het huwelijk, geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke huishouding, die voldoet aan de in het kader van het partnerbegrip gestelde voorwaarden, van de deelnemer;

14 SCHEIDING

Echtscheiding, ontbinding na scheiding van tafel en bed, beëindiging van een geregistreerd partnerschap anders dan door dood of vermissing of beëindiging van gezamenlijke huishouding die voldoet aan de in het kader van het partnerbegrip gestelde voorwaarden;

15. KIND

Het kind van de deelnemer dat in familierechtelijke betrekking staat tot de ouder, die tevens deelnemer is;

16. IN DIT REGLEMENT WORDT GELIJKGESTELD MET:

- Werknemer: werknemster
- Vrouw: man
- Deelnemer: deelneemster
- Echtgenoot: echtgenote;
- Weduwe : weduwnaar.

17. ARBEIDSONGESCHIKTHEID:

Arbeidsongeschiktheid in de zin van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) of de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA).

SECTIE A BASISPENSIOENREGELING

HOOFDSTUK II Aanspraak op Pensioenen

ARTIKEL 2 Aanspraken

1. De (gewezen) deelnemer heeft aanspraak op een ouderdomspensioen dat aanvangt bij het bereiken van de pensioenleeftijd. Het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin het overlijden plaatsvindt.
2. De partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde deelnemer heeft recht op een partnerpensioen dat aanvangt met ingang van de eerste dag van de maand volgende op die waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde deelnemer is overleden. Het partnerpensioen eindigt met ingang van de maand volgende op die waarin de partner overlijdt.
3. Recht op een wezenpensioen hebben kinderen van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde deelnemer, indien zij jonger zijn dan 16 jaar. Het recht op een wezenpensioen vangt aan met ingang van de maand volgend op die waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde deelnemer is overleden. Het recht eindigt met ingang van de maand volgend op die waarin het kind overlijdt, respectievelijk de 16-jarige leeftijd bereikt.

Eveneens recht op een wezenpensioen hebben kinderen van een deelnemer tot en met 26 jaar die onderwijs volgen aan een inrichting voor algemeen vormend - of vakonderwijs. Dit recht bestaat ook voor kinderen tot en met 26 jaar die ten gevolge van ziekte of gebreken blijvend buiten staat zijn met arbeid die voor hun krachten berekend is, 1/3^e aan inkomen te verwerven van hetgeen een gezond kind van gelijke leeftijd zou verdienen. In deze beide gevallen eindigt het wezenpensioen met ingang van de maand volgend op die waarin het kind de 27 jarige leeftijd bereikt, respectievelijk niet meer aan de voorwaarden voldoet.

4. De aanspraak op ouderdomspensioen van een deelnemer of gewezen deelnemer kan zonder toestemming van diens echtgenote of geregistreerd partner niet bij overeenkomst tussen die deelnemer of gewezen deelnemer en het pensioenfonds of de werkgever worden verminderd anders dan bij afkoop zoals voorzien bij krachtens de Pensioenwet, tenzij de echtgenoten / geregistreerd partners het recht op pensioenverevening ingevolge de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten.
5. De ex-echtgenoot van een (gewezen) deelnemer c.q. de gewezen geregistreerd partner van een (gewezen) deelnemer, kan zijn aanspraak op partnerpensioen en zijn recht op uitbetaling van ouderdomspensioen conform de voorwaarden van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding laten omzetten in een eigen recht op pensioen. Dit recht op ouderdomspensioen gaat in bij het bereiken van de pensioenleeftijd door de ex-echtgenoot / gewezen geregistreerd partner. Het ouderdomspensioen wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin het overlijden van de ex-echtgenoot / gewezen geregistreerd partner plaatsvindt. Het fonds verstrekt aan de tot verevening gerechtigde ex-echtgenoot / gewezen geregistreerd partner een bewijsstuk van het eigen recht op pensioen. De (gewezen) deelnemer ontvangt

daarvan een afschrift. De (gewezen) deelnemer ontvangt voorts een opgave van zijn verminderd pensioen. De tot verevening gerechtigde ex-echtgenoot / gewezen geregistreerd partner met een eigen recht op ouderdomspensioen zal voor de rechten, die aan dit reglement kunnen worden ontleend, worden gelijkgesteld met een gewezen deelnemer, met dien verstande dat aan het deelnemerschap geen recht op partner- of wezenpensioen kan worden ontleend.

ARTIKEL 3

Aanspraken op partnerpensioen bij beëindiging partnerrelatie

1. Indien de partnerrelatie van een deelnemer eindigt, verkrijgt de gewezen partner een aanspraak op bijzonder partnerpensioen als de deelnemer ten behoeve van die gewezen partner zou hebben behouden indien op het tijdstip van scheiding zijn deelneming zou zijn beëindigd. Nadat de scheiding bij het fonds is aangemeld ontvangt de gewezen partner een bewijs van het recht.
2. Indien de partnerrelatie van een gewezen of een gepensioneerde deelnemer eindigt door scheiding verkrijgt de gewezen partner van de gewezen of gepensioneerde deelnemer een aanspraak op partnerpensioen als de gewezen of gepensioneerde deelnemer ten behoeve van die partner heeft behouden bij het beëindigen van de deelneming respectievelijk bij pensionering. Nadat de scheiding bij het fonds is aangemeld ontvangt de gewezen partner een bewijs van het recht.
3. Ingeval aan de scheiding een eerdere scheiding van de deelnemer is voorafgegaan, ondergaat het bepaalde in de vorige leden in zoverre wijziging, dat op het laatst ontstane recht op bijzonder partnerpensioen het eerder verworven recht op bijzonder partnerpensioen in mindering wordt gebracht. Dit geldt ook indien de eerdere partner, die een recht op bijzonder partnerpensioen had, inmiddels is overleden.
4. Het bepaalde in de voorgaande leden vindt geen toepassing indien de partners bij de voorwaarden in verband met de partnerrelatie of een schriftelijk gesloten overeenkomst met betrekking tot de scheiding anders overeenkomen. Deze voorwaarden of overeenkomst zijn respectievelijk is slechts geldig als het bestuur van het fonds zich bereid heeft verklaard hiermee in te stemmen en bereid is een uit de afwijking voortvloeiend risico te dekken dan wel de uitkering aan te passen. Een aanvraag voor een dergelijke bereidverklaring kan bij het fonds worden aangevraagd door middel van een door de beide partners ondertekend verzoek daartoe.
5. Het recht op partnerpensioen ten behoeve van de partner van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde deelnemer kan zonder toestemming van de partner niet bij overeenkomst tussen de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde deelnemer en het fonds worden verminderd. Elk beding, strijdig met het bepaalde in de vorige zin, is nietig.

ARTIKEL 4

Aanspraken op invaliditeitspensioen

1. Aanspraak op toekenning of verhoging van een invaliditeitspensioen kan worden gemaakt door de deelnemer in de invaliditeitspensioenregeling die in aanmerking komt voor een vervolguitkering op grond van de WAO. Degene, die direct voorafgaande aan het ontstaan of toename van zijn arbeidsongeschiktheid deelnemer was in de invaliditeitspensioenregeling, wordt onverminderd het bepaalde

in artikel 17 lid 1 geacht deelnemer in de invaliditeitspensioenregeling te zijn gebleven zolang deze arbeidsongeschiktheid voortduurt.

2. De eventuele arbeidsongeschiktheid die bestond, of kennelijk te verwachten was op het moment van aanvang van deelneming in de invaliditeitspensioenregeling, wordt bij de vaststelling van de hoogte van het invaliditeitspensioen buiten beschouwing gelaten. De aanspraak wordt in een dergelijk geval uitsluitend berekend over de toename van de arbeidsongeschiktheid, tenzij die toename op het moment van aanvang van deelneming als hiervoor bedoeld kennelijk te verwachten was.
3. Het invaliditeitspensioen wordt toegekend op aanvraag van de rechthebbende. De aanvraag moet worden ingediend bij het fonds binnen één maand na het ontstaan van het recht op invaliditeitspensioen. Indien er sprake is van een toename of afname van de arbeidsongeschiktheid, dient de invaliditeitspensioengerechtigde het fonds hiervan op de hoogte te stellen binnen één maand nadat de betreffende beslissing door de UWV is afgegeven, dan wel na dagtekening van vorenbedoelde beslissing.
4. Het invaliditeitspensioen gaat in op de dag waarop de deelnemer recht verkrijgt op de vervolgitkering krachtens de WAO en wordt uitgekeerd over de dagen waarop de vervolgitkering tot uitkering komt.
5. Het bestuur is bevoegd het recht op invaliditeitspensioen geheel of gedeeltelijk te doen vervallen indien de deelnemer niet tijdig aan het bepaalde in lid 3 van dit artikel heeft voldaan.
6. Het invaliditeitspensioen eindigt met ingang van de dag, waarop de vervolgitkering wordt beëindigd, de invaliditeitspensioengerechtigde overlijdt, dan wel met ingang van de dag waarop de invaliditeitspensioengerechtigde de pensioenleeftijd bereikt.

ARTIKEL 5

Aanspraken op arbeidsongeschiktheidspensioen bij WIA

1. Gedurende de tijd waarover de deelnemer recht heeft op een uitkering krachtens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), voor ziekte ontstaan tijdens de deelneming aan het fonds heeft hij recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen.
2. Het jaarlijkse arbeidsongeschiktheidspensioen zoals genoemd in het voorgaande lid bedraagt: 70 % van de berekeningsgrondslag vermenigvuldigd met het arbeidsongeschiktheidspercentage. De uitkomst van deze vermenigvuldiging wordt vervolgens verminderd met de uitkering krachtens de WIA die de deelnemer ontvangt, zonder dat daarbij nog rekening is gehouden met de eventuele verdiensten uit arbeid van de deelnemer.

De berekeningsgrondslag zoals genoemd in de voorgaande zin is het jaarinkomen in de zin van dit reglement in het jaar direct voorafgaand aan het ontstaan van de ziekte verhoogd met de percentages zoals genoemd in Bijlage IV B waarmee de jaarinkomens zijn verhoogd tot het jaar van ingang van de uitkering krachtens de WIA.

De berekeningsgrondslag bedraagt echter nimmer meer dan het maximum premieloon per jaar als bedoeld in artikel 17 Wet financiering sociale verzekeringen .

3. Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt, voor zover de middelen van het fonds dit naar het oordeel van het bestuur toestaan, verhoogd met het percentage opgenomen in Bijlage IV F welke is gebaseerd op de stijging van de WAO/WIA.

4. Het arbeidsongeschiktheidspensioen zoals geregeld in dit artikel is gebaseerd op de WIA zoals die geldt vanaf 29 december 2005. Latere wijzigingen in de WIA en de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag hebben geen invloed op de aanspraken, rechten en verplichtingen uit hoofde van dit artikel, tenzij het bestuur, gehoord de partijen betrokken bij de CAO betreffende de loon- en arbeidsvoorwaarden voor het personeel werkzaam in de Waterbouw, anders beslist.

ARTIKEL 6

Aanspraken op ouderdomspensioen

1. De totale aanspraak op ouderdomspensioen van een deelnemer bedraagt de som van de aanspraken genoemd onder A en B.

A. Ouderdomspensioen op grond van jaarinkomens over de jaren vóór 1 januari 2018.

Het jaarlijks ouderdomspensioen op grond van jaarinkomens over de jaren voor 1 januari 2018 bedraagt bij een pensioenrekenleeftijd van 68 jaar de som van de jaarinkomens :

1. tot 1 januari 2015 verhoogd met de voor die jaarinkomens geldende verhogingen volgens bijlage IV B van dit reglement en vermenigvuldigd met een factor 1,1428 (verhoging pensioenleeftijd van 65 naar 67 jaar per 1 januari 2015)
2. van 1 januari 2015 tot 1 januari 2018 verhoogd met de voor die jaarinkomens geldende verhogingen volgens bijlage IV B van dit reglement;

vermenigvuldigd met de factor behorende bij de leeftijd van de deelnemer op 1 januari 2018 zoals opgenomen in Bijlage I C bij dit reglement (verhoging pensioenrekenleeftijd van 67 naar 68 jaar).

De uitkomst van deze berekening wordt vermenigvuldigd met 0,94% om het ouderdomspensioen ingaande op de pensioenrekenleeftijd van 68 jaar te krijgen voor de periode tot 1 januari 2018

B. Ouderdomspensioen op grond van jaarinkomens over 2018 en volgende jaren.

Het jaarlijkse ouderdomspensioen op grond van jaarinkomens over 2018 en volgende jaren bedraagt, bij een pensioenrekenleeftijd van 68 jaar, de som van die jaarinkomens verhoogd met de voor die jaarinkomens geldende verhogingen volgens bijlage IV B van dit reglement.

De uitkomst van deze berekening wordt vermenigvuldigd met 0,94% om het ouderdomspensioen ingaande op de pensioenrekenleeftijd van 68 jaar te krijgen voor de periode vanaf 1 januari 2018.

2. Rekening houdend met artikel 12 en 13 van dit reglement wordt de totale aanspraak genoemd in lid 1 van dit artikel actuariael herrekend naar de pensioenleeftijd.

C. Ingegane ouderdomspensioenen voortvloeiend uit het onder A en / of B bepaalde zijn verhoogd conform bijlage IV C van dit reglement.

D. Invaliditeitspensioen

1. Indien de mate van arbeidsongeschiktheid waarnaar de WAO-uitkering wordt berekend wijzigt, wordt het invaliditeitspensioen op de datum waarop deze wijziging ingaat opnieuw vastgesteld met inachtneming

van de gegevens waarvan de UWV zich heeft bediend ter vaststelling van de nieuwe mate van arbeidsongeschiktheid. In het geval van wijziging van de mate van arbeidsongeschiktheid, wordt evenals de vervolgitkering, de grondslag invaliditeitspensioen herzien, en wel op basis van de gewijzigde mate van arbeidsongeschiktheid. Indien sprake is van een toename van de mate van arbeidsongeschiktheid vindt de bovenstaande herziening plaats indien voldaan wordt aan de in artikel 4 lid 1 en 2 van dit reglement genoemde voorwaarde.

2. Het invaliditeitspensioen wordt, voor zover de middelen van het fonds dit naar het oordeel van het bestuur toestaan, overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens artikel 15 WAO herzien. De betreffende bestuursbesluiten worden vermeld in Bijlage IV E van dit reglement.

ARTIKEL 7 **Partnerpensioen**

1. Het jaarlijkse partnerpensioen voor de partner van een overleden deelnemer op grond van deelnemersjaren na 1 januari 1957 bedraagt 0,655% van het totaalinkomen van de deelnemer, verhoogd met het product van 0,655% van de pensioengrondslag en het aantal jaren vanaf het overlijden van de deelnemer tot aan de dag, waarop hij de pensioenleeftijd zou hebben bereikt.
2. Het jaarlijkse partnerpensioen voor de partner van een overleden gewezen of gepensioneerd deelnemer bedraagt 0,655% van het totaalinkomen van de overleden gewezen of gepensioneerd deelnemer.
3. In afwijking van het bepaalde in de leden 1 en 2 bedraagt het pensioen van de partner bedoeld in artikel 3 van dit reglement 0,655% van het totaalinkomen van de overleden (gewezen of gepensioneerd) deelnemer tot de datum waarop de partnerrelatie door scheiding is geëindigd.
4. Indien, op grond van het in artikel 3 van dit reglement bepaalde, een recht op bijzonder partnerpensioen verworven is, heeft de partner van de overleden (gewezen of gepensioneerd) deelnemer recht op een partnerpensioen, waarvan het bedrag wordt bepaald door het partnerpensioen zoals berekend volgens dit artikel, te verminderen met dit eerdere recht op bijzonder partnerpensioen. Dit geldt ook indien de eerdere partner, die een recht op bijzonder partnerpensioen had, inmiddels is overleden.
5. a. Het ingegane partnerpensioen wordt op basis van bijlage IV C van dit reglement verhoogd.
- b. Indien het partnerpensioen wordt toegekend aan de partner van een overleden gepensioneerd deelnemer, wordt voor verhoging van het partnerpensioen conform bijlage IV C gehandeld, alsof dat pensioen is aangevangen op de ingangsdatum van het ouderdompensioen.

ARTIKEL 8

Uitruil van partnerpensioenen

1. Vanaf een half jaar maar tenminste drie maanden voor de datum waarop het ouderdomspensioen ingaat, kan degene die op 1 januari 2002 deelnemer was, of dat na 1 januari 2002 is geworden, kiezen voor een verhoging van de aanspraak op ouderdomspensioen in plaats van een aanspraak op partnerpensioen. De keuze geschiedt door middel van een keuzeformulier dat door het pensioenfonds aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld.
2. Een verhoging van het ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer in plaats van de aanspraak op partnerpensioen, vindt slechts plaats indien de keuze blijkt uit het keuzeformulier. Dit formulier dient vóór de ingangsdatum van het pensioen door de (gewezen) deelnemer en, voor zover daarvan sprake is, diens echtgenote / partner ondertekend te worden, ten overstaan van een notaris, die het keuzeformulier in een notariële akte zal opnemen.
3. Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing op de aanspraken van de ex-partner.
4. Het gebruik maken van de keuzemogelijkheid als bedoeld in lid 1 is onherroepelijk.
5. Indien de (gewezen) deelnemer, op grond van het lid 1, volledig afstand doet van de aanspraak op partnerpensioen bedraagt de verhoging van de vanaf 1 januari 2002 opgebouwde rechten op ouderdomspensioen 20%. De (gewezen) deelnemer kan desgewenst een gedeelte van 25%, 50% of 75% van de aanspraak op partnerpensioen voor de partner behouden. De bedoelde verhoging van de na 1 januari 2002 opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen wordt dan naar evenredigheid toegepast (15%, respectievelijk 10%, respectievelijk 5% verhoging van de vanaf 1 januari 2002 opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen). De factoren zijn opgenomen in bijlage IV A bij dit reglement.
6. Rechten die vóór 1 januari 2002 zijn opgebouwd en eventuele verhogingen daarvan mogen in het kader van dit artikel niet worden uitgeruild. Rechten die na 1 januari 2002 zijn opgebouwd en eventuele verhogingen daarvan mogen in het kader van dit artikel wel worden uitgeruild.
7. De percentages genoemd in lid 5 zijn gebaseerd op algemeen aanvaarde actuariële grondslagen en worden door het bestuur vastgesteld voor een periode van vijf jaar. Na verloop van deze periode van vijf jaar beziet het bestuur, op basis van een door de actuaris ter zake uit te brengen advies, of er aanleiding bestaat om de percentages te herzien.

ARTIKEL 9

Omgekeerde uitruil (inruil ouderdomspensioen voor partnerpensioen)

1. De (gewezen) deelnemer heeft de mogelijkheid om te kiezen voor omzetting van het ouderdomspensioen of een deel van het ouderdomspensioen in partnerpensioen. De hoogte van het partnerpensioen mag na die keuze maximaal 70% bedragen van het ouderdomspensioen dat resteert, en bedraagt met inbegrip van de minimaal vereiste AOW inbouw voorts niet meer dan 70% van het pensioengevend salaris. De keuze kan alleen plaatsvinden bij beëindiging van het deelnemerschap aan het fonds en met ingang van de datum waarop het ouderdomspensioen ingaat of kan ingaan.

De keuze geschiedt door middel van een keuzeformulier dat door het pensioenfonds aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld.

2. Een verhoging van de aanspraak op partnerpensioen in de plaats van ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer vindt slechts plaats indien de keuze blijkt uit het keuzeformulier. Dit formulier dient vóór de ingangsdatum van het pensioen door de (gewezen) deelnemer en, voor zover daarvan sprake is, diens echtgenote / partner ondertekend te worden.
3. Het gebruik maken van de keuzemogelijkheid als bedoeld in lid 1 is onherroepelijk.
4. De omzettingfactoren, die zijn gebaseerd op algemeen aanvaarde actuariële grondslagen, zijn opgenomen in bijlage IV A bij dit reglement.
5. Het gebruik maken van de keuzemogelijkheid als bedoeld in lid 1 is alleen mogelijk voor zover aan de eisen van artikel 18d Wet op de loonbelasting 1964 wordt voldaan.

ARTIKEL 10 **Wezenpensioen**

1. Het jaarlijkse wezenpensioen bedraagt voor elk in artikel 2 lid 3 van dit reglement genoemd kind 0,13% van het totaalinkomen van de overleden deelnemer, verhoogd met het product van 0,13% van de pensioengrondslag en het aantal jaren vanaf het overlijden van de deelnemer tot de dag, waarop hij de pensioenleeftijd zou hebben bereikt.
2. Het jaarlijkse wezenpensioen is voor elk in artikel 2 lid 3 van dit reglement genoemd kind, van een overleden (gewezen) deelnemer of overleden gepensioneerde deelnemer, dat voor of op de datum van het eindigen van het deelnemerschap of binnen 300 dagen daarna geboren werd, gelijk aan 0,13% van het totale inkomen van de gewezen deelnemer of gepensioneerde deelnemer.
3. Het ingegane wezenpensioen wordt op basis van bijlage IV C van dit reglement verhoogd. Voor een wezenpensioen aan een kind van een overleden gepensioneerde deelnemer wordt hierbij gehandeld of het wezenpensioen is aangevangen op de ingangsdatum van het ouderdomspensioen.
4. Zijn de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde deelnemer en diens partner beiden overleden, dan wordt het bedrag van het wezenpensioen verdubbeld.

ARTIKEL 11 **Bijzondere bepalingen ten aanzien van het partner- en wezenpensioen**

1. Indien de deelnemer anders dan ten gevolge van een ongeval komt te overlijden binnen één jaar na de datum van aanvang van de partnerrelatie, bestaat slechts recht op een partnerpensioen dat wordt berekend alsof de deelnemer op het tijdstip van overlijden een gewezen deelnemer was. Dit is anders indien op grond van geneeskundig onderzoek naar het oordeel van het bestuur is gebleken, dat tegen toekenning van recht op partner- en wezenpensioen gedurende dat eerste jaar geen bezwaar bestaat. De kosten van het geneeskundig onderzoek komen voor rekening

van de partner en/of wees. De aanwijzing van de geneeskundige geschiedt door het bestuur. Het bestuur is bevoegd in gevallen van bijzondere hardheid ten gunste van de nagelaten betrekking van de deelnemer hiervan af te wijken.

2. Indien een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde deelnemer een partnerrelatie aangaat met een partner, die meer dan 10 jaar jonger is dan hijzelf, wordt het partnerpensioen verminderd met 3% van het oorspronkelijke bedrag voor elk jaar, dat de partner meer dan 10 jaar jonger is dan de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde deelnemer. Het leeftijdsverschil wordt in gehele jaren bepaald, waarbij gedeelten van een jaar buiten beschouwing worden gelaten.
3. De partner met wie de deelnemer een partnerrelatie is aangevangen nadat de deelneming is geëindigd zonder nadien te zijn herleefd, heeft geen recht op partnerpensioen.
4. De belanghebbende, door wiens opzettelijk toedoen of grove schuld de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde deelnemer overlijdt, heeft geen recht op partner- of wezenpensioen.

ARTIKEL 12

Vervroegde ingang van het ouderdompensioen

1. Het bestuur kan op verzoek van de deelnemer, in bepaalde gevallen, het ouderdompensioen laten ingaan op een leeftijd die ligt tussen 10 jaar vóór de pensioenleeftijd en de pensioenleeftijd. Het ouderdompensioen wordt dan actuariael herrekend. Het bestuur stelt het bedrag van het vervroegde pensioen vast door de aanspraak op ouderdompensioen te vermenigvuldigen met een reductiefactor, aangegeven in Bijlage I A van dit reglement.
2. Een vervroegde ingang als in het vorige lid bedoeld is alleen mogelijk wanneer de deelnemer zijn dienstverband met de werkgever heeft beëindigd en schriftelijk heeft verklaard het arbeidzaam leven te beëindigen met het oogmerk van pensionering. Deze bepaling is niet van toepassing op deelnemers die, op het moment van pensionering, binnen 5 jaar de voor hen geldende AOW-gerechtigde leeftijd bereiken.
3. Het wezen- en partnerpensioen wordt niet verlaagd door een eerdere ingangsdatum van het ouderdompensioen dan de pensioenleeftijd.
4. Tijdens vervroegd pensioen vindt geen opbouw van pensioen meer plaats en zijn door of ten behoeve van de betrokken werknemer / gepensioneerde geen pensioenpremies meer verschuldigd.

Artikel 12 A

Omzetting ouderdompensioen in AOW-compensatie

1. De (gewezen) deelnemer, die gebruikmaakt van de vervroegde ingang van het ouderdompensioen zoals bedoeld in artikel 12 van het reglement, heeft de mogelijkheid een deel van het ouderdompensioen om te zetten in AOW-compensatie ter grootte van de enkelvoudige AOW-uitkering (2020: € 10.625,00).
2. De hoogte van de AOW-compensatie wordt vastgesteld op de enkelvoudige AOW-uitkering die geldt op 1 januari van het jaar waarin de AOW-compensatie ingaat.

3. De AOW-compensatie gaat in op de pensioeningangsdatum en eindigt bij het ontstaan van het recht op AOW.
4. De omzetting van het ouderdomspensioen in AOW-compensatie vindt plaats op basis van de factorentabel zoals opgenomen in Bijlage IB bij dit reglement.

ARTIKEL 13 ***Uitstel pensioen ingangsdatum***

1. Indien en voor zover een deelnemer na de voor hem geldende pensioenleeftijd in dienst van een aangesloten werkgever werkzaamheden blijft verrichten, is geen premie meer verschuldigd, en kan het pensioen op verzoek van de deelnemer, met inachtneming van de door de fiscale wet- en regelgeving op dit vlak aan een pensioenregeling gestelde eisen en begrenzingsen worden opgeschort. Het pensioen wordt in dat geval actuariael herrekend en de deelnemer kan kiezen uit de volgende mogelijkheden:
 - I. Het ouderdomspensioen wordt verhoogd met de van toepassing zijnde factor genoemd in bijlage II A van dit reglement;
 - II. Zowel het ouderdomspensioen als het meeverzekerd partnerpensioen worden verhoogd met de van toepassing zijnde factor genoemd in Bijlage II B van dit reglement.

De deelnemer moet zijn keuze maken vóór het bereiken van de voor hem geldende pensioenleeftijd of binnen één maand daarna. Indien de deelnemer binnen de gestelde termijn geen keuze heeft gemaakt, wordt het bepaalde onder II van dit lid toegepast.

2. Onverminderd het bepaalde in lid 1, kan de deelnemer, die in dienst van een aangesloten werkgever na de voor hem geldende pensioenleeftijd werkzaamheden blijft verrichten en waarvan het pensioen nog niet is ingegaan, de premiebetaling op vrijwillige basis voortzetten. Het totaalbedrag van de vrijwillig betaalde premies wordt jaarlijks met 2% verhoogd. Dit percentage wordt eventueel, indien en voor zover de financiële positie van het fonds dit naar het oordeel van het bestuur toelaat, vermeerderd met het percentage van de verhoging zoals vastgesteld op basis van artikel 33 lid 1 van dit reglement. Bovenstaande verhogingen worden alleen toegepast indien dit niet leidt tot overschrijding van de fiscale grenzen. Het opgebouwde saldo kan op het moment van pensioeningang, naar keuze van de deelnemer, worden aangewend voor toekenning van één van de volgende verhogingen:
 - I. Een extra ouderdomspensioen berekend op basis van de factor genoemd in Bijlage IIIA van dit reglement;
 - II. Zowel een extra ouderdomspensioen als een extra meeverzekerd partnerpensioen. Voor het extra ouderdomspensioen is daarbij van toepassing de factor genoemd in Bijlage IIIB van dit reglement en voor het extra meeverzekerd partnerpensioen is 70% van deze factor van toepassing.

De deelnemer moet zijn keuze maken vóór het bereiken van de voor hem geldende pensioenleeftijd of binnen één maand daarna. Indien de deelnemer binnen de

gestelde termijn geen keuze heeft gemaakt, wordt het bepaalde onder II van dit lid toegepast.

ARTIKEL 14 **Hoog-/Laag pensioen**

1. De (gewezen) deelnemer kan uiterlijk 3 maanden voor de datum waarop het ouderdomspensioen ingaat ervoor kiezen om de uitkering van het ouderdomspensioen eerst hoger en later lager te laten zijn. De keuze geschiedt door middel van een keuzeformulier dat het pensioenfonds aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld.
2. Indien een deelnemer een keuze wenst te maken zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel kan enkel een keuze worden gemaakt die is opgenomen in onderstaande tabel:

	10%	20%	25%
5 jaar	Hoog	Hoog	Hoog
10 jaar	Hoog	Hoog	Hoog

3. Het maken van een keuze zoals bedoeld in het eerste lid van dit artikel heeft geen gevolgen voor het nabestaandenpensioen.
4. De omzettingsfactoren zijn opgenomen in bijlage III C bij dit reglement.

ARTIKEL 15 **Afkoopverbod**

Aanspraken ingevolge deze pensioenregeling kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

Bij afkoop in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet worden de afkoopfactoren gehanteerd zoals opgenomen in bijlage III C bij dit reglement.

ARTIKEL 16 **Maximale pensioenaanspraak en toetsing aan maximum**

1. De hoogte van de pensioenaanspraken is in die zin begrensd dat deze nimmer zal leiden tot aanspraken die niet zijn vrijgesteld als loon in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 en de Wet financiering sociale verzekeringen.
2. Het bestuur is bevoegd om maatregelen en fiscale toetsingsprocedures te treffen waarmee zeker wordt gesteld dat de pensioenaanspraken te allen tijde vrijgesteld zijn als loon in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 en de Wet financiering sociale verzekeringen.
3. De beschrijving van de fiscale toetsen worden zoveel mogelijk opgenomen in bijlage VI.

HOOFDSTUK III
Bijdragen van de deelnemers en van de aangesloten werkgevers

ARTIKEL 17
Premiebetaling

1. Voor de deelnemers, bedoeld in artikel 1 lid 2 sub a, b en c van dit reglement bedraagt de premie 17,2 % van het loon.
2. Voor de deelnemers, als bedoeld in artikel 1 lid 2 sub d van dit reglement bedraagt de premie 17,2 % van het als loon vastgestelde bedrag. Voor het jaar, waarin de vrijwillige deelneming aanvangt, zal als loon worden vastgesteld een bedrag, dat ten hoogste gelijk is aan het in het laatste jaar vóór beëindiging van het dienstverband met een aangesloten werkgever vastgestelde loon. Het verzoek tot vrijwillige voortzetting van de deelneming dient aan het fonds te worden gedaan binnen één maand na het beëindigen van het dienstverband met de aangesloten werkgever.
3. Indien een deelnemer een arbeidsongeschiktheidsuitkering ingevolge de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) of de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) ontvangt, wordt voor hem premie geacht aan het fonds te zijn afgedragen ter hoogte van het in lid 6 bepaalde, mits aan de voorwaarde is voldaan dat de deelnemer op de dag waarop hij arbeidsongeschikt werd deelnemer was in de zin van artikel 1 lid 2, sub a, b, c of d van dit reglement.
4. Het bestuur is bevoegd in gevallen van bijzondere hardheid ten gunste van de (gewezen) deelnemer te beslissen tot toepassing van het bepaalde in lid 3, indien die (gewezen) deelnemer niet aan alle genoemde voorwaarden heeft voldaan.
5. De in lid 3 bedoelde premie zal worden geacht te zijn betaald totdat:
 - a. betrokkene niet langer geacht kan worden arbeidsongeschikt te zijn;
 - b. betrokkene in het genot wordt gesteld van een ouderdomspensioen ten laste van het fonds, doch in ieder geval bij het bereiken van de voor betrokkene geldende pensioenleeftijd;
 - c. betrokkene niet langer voldoet aan de voorwaarden genoemd in lid 3, tenzij lid 4 van toepassing is;
6. a. Bij een arbeidsongeschiktheid in de zin van de WAO bedraagt de premie als bedoeld in lid 3 het in onderstaande tabel genoemde percentage van het onder c genoemde bedrag:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Hoogte premiepercentage
80-100%	17,2%
65-80%	17,2%
55-65%	10,3%
45-55%	8,6%
35-45%	6,9%
25-35%	5,2%

Bij een arbeidsongeschiktheid vastgesteld op basis van de WIA bedraagt de premie als bedoeld in lid 3 het in onderstaande tabel genoemde percentage van het onder c genoemde bedrag:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Hoogte premiepercentage
80-100%	17,2%
65-80%	17,2%
55-65%	10,3%
45-55%	8,6%
35-45%	6,9%

- b. Ingeval van toepassing van artikel 44 van de WAO respectievelijk artikel 37 van de WIA wordt als arbeidsongeschiktheidspercentage aangenomen het percentage waarnaar de WAO/WIA-uitkering wordt berekend.
- c. Als het in sub a bedoelde bedrag geldt:
1. indien de deelnemer het gehele kalenderjaar voorafgaande aan het jaar van de aanvang van de arbeidsongeschiktheid deelnemer was, het jaarinkomen waarover in dat voorafgaande kalenderjaar pensioenpremie werd afgedragen;
 2. indien de deelnemer niet het gehele kalenderjaar voorafgaande aan het jaar van de aanvang van de arbeidsongeschiktheid deelnemer was, wordt voor het bepalen van het jaarinkomen uitgegaan van het loon over 12 maanden voorafgaande aan de datum van arbeidsongeschiktheid waarover pensioenpremie werd afgedragen, zo nodig herleid tot een jaarinkomen;
 3. indien de vaststelling volgens het onder 2 bepaalde leidt tot een kennelijk onjuiste uitkomst, is het bestuur bevoegd naar billijkheid een jaarinkomen vast te stellen;
 4. de in sub c vastgestelde jaarinkomens worden verhoogd conform bijlage IV D van dit reglement.
- d. De onder sub a bepaalde premie kan tezamen met de premie, welke tijdens de arbeidsongeschiktheid door of voor hem aan het fonds moet worden afgedragen, niet meer bedragen dan de premie berekend volgens sub a bij 100% arbeidsongeschiktheid.
- e. In geval van toename van het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt de premie geacht te zijn afgedragen tenzij er onmiddellijk vóór de toename een andere pensioenvoorziening, is gaan gelden en voor zover bij die andere pensioenvoorziening opbouw plaatsvindt.
7. Indien in de gevallen als bedoeld in lid 3 van dit artikel geen premie wordt betaald of geacht wordt te zijn betaald, worden de pensioenen berekend als die van een gewezen deelnemer.

ARTIKEL 18
Inhouding van de bijdrage van de deelnemer en betaling door de aangesloten werkgever

1. a. De premie is voor de ene helft verschuldigd door de aangesloten werkgever en voor de andere helft door de deelnemer. De werkgever is verplicht de deelnemersbijdrage in te houden op het loon.
b. In afwijking van het bepaalde in sub a, is de werkgever niet verplicht tot inhouding van de deelnemersbijdragen indien en voor zover de werkgever die bijdragen, op grond van de arbeidsovereenkomst met de deelnemer, voor zijn rekening neemt.
c. De premie ten behoeve van het invaliditeitspensioen bedraagt 0,0% van het in artikel 1 lid 4 van dit reglement omschreven loon van de desbetreffende deelnemer. Deze premie is verschuldigd door de werkgever, tenzij op grond van de arbeidsovereenkomst tussen de werkgever en de deelnemer een andere premieverdeling geldt. Deze premie is niet verschuldigd voor de deelnemer, die een arbeidsongeschiktheidsuitkering ingevolge de WAO ontvangt, berekend naar een arbeidsongeschiktheid van 65% of meer, tenzij sprake is van toepassing van artikel 44 WAO.
2. De aangesloten werkgever is verplicht zijn eigen bijdrage en de ingehouden deelnemersbijdragen aan het fonds te voldoen.
3. De aangesloten werkgever is verplicht per door het fonds aangegeven loonperiode een opgave te doen van de door hem aan het fonds verschuldigde premie en deze premie tijdig aan het fonds te betalen. Tot zekerheid voor de juiste en tijdige nakoming door de werkgever van zijn verplichtingen tegenover het fonds kan het fonds een voorschotbetaling verlangen. Het voorschot zal ten hoogste het bedrag zijn dat deze werkgever naar oordeel van het bestuur over het kwartaal verschuldigd zal zijn.
4. Onverminderd het bepaalde in het vorige lid, is het bestuur bevoegd van de aangesloten werkgever, die meermalen niet of niet tijdig aan zijn verplichtingen tegenover het fonds voldoet, een voorschotbetaling te eisen ten hoogste tot hetgeen die werkgever naar het oordeel van het bestuur over een maand verschuldigd zal zijn.
5. De bijdragen, genoemd in lid 3 en 4, dienen binnen 10 dagen na afloop van elk kalenderkwartaal c.q. elke maand aan het fonds te zijn voldaan.
6. De werkgever, die nalaat het door hem te betalen voorschot en/of de vastgestelde bijdrage te voldoen, zal van de dag af, waarop het bedrag uiterlijk betaald had moeten zijn, hierover de wettelijke rente op grond van artikel 6:119a jo 6:120 BW verschuldigd zijn, verhoogd met de geldende herfinancieringsrente van de Europese Centrale Bank. Daarenboven is de werkgever verplicht op eerste vordering alle kosten te betalen, welke naar het oordeel van het bestuur tot invordering van het verschuldigde zijn gemaakt.

SECTIE B: SPAARPENSIOENREGELING

ARTIKEL 19

(verplichte) deelname aan de spaarpensioenregeling

Deelneming aan de spaarpensioenregeling overeenkomstig de bepalingen van dit reglement is toegestaan aan de deelnemers als bedoeld in artikel 7 van de statuten van het fonds, met dien verstande dat deelnemers als bedoeld in de beschikking van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid d.d. 19 augustus 1993, nr SZ/SV/93/3312 verplicht deelnemen in de spaarpensioenregeling.

ARTIKEL 20

Aanspraken uit de spaarpensioenregeling

1. Ten behoeve van de deelnemer wordt een spaarpensioenkapitaal opgebouwd door jaarlijkse storting van maximaal 3,0% van het loon van de betreffende deelnemer op diens pensioenspaarrekening. De hoogte van het in de vorige zin bedoelde percentage is afhankelijk van de leeftijd van de deelnemer in dat jaar en de hoogte van het loon in dat jaar, eventueel herrekend naar een voltijds dienstverband gedurende het gehele jaar. Het percentage wordt na afloop van het betreffende jaar vastgesteld op basis van de matrix opgenomen in bijlage V B.
2. Op de jaarlijkse storting zal een door het bestuur van het fonds vast te stellen bedrag voor kosten en opslagen in mindering worden gebracht.
3. Het totale opgebouwde spaarkapitaal wordt voor de deelnemers die in het jaar van de storting jonger zijn dan 45 jaar belegd in een portefeuille die voor 75% is samengesteld uit zakelijke waarden (aandelen en onroerend goed) en voor 25% uit vastrentende waarden.
4. Het totale opgebouwde spaarkapitaal wordt voor de deelnemers die in het jaar van de storting 45 jaar of ouder zijn belegd in een portefeuille die is samengesteld in overeenstemming met de beleggingsportefeuille voor de basisregeling.
5. Het totale opgebouwde spaarpensioenkapitaal wordt jaarlijks verhoogd met een rendementsbijschrijving, die zowel positief als negatief kan zijn, uitgedrukt in een percentage.
6. De rendementsbijschrijving als bedoeld in het vorige lid is het 5 jaarsgemiddelde rendement van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer in het voorgaande jaar was belegd. Hierbij geldt dat over spaarkapitaal dat slechts een gedeelte van het jaar was ingelegd naar rato een rendementsbijschrijving plaatsvindt. Voor de berekening van het percentage van de rendementsbijschrijving over de jaren 2019 tot en met 2024 is een overgangsregeling vastgesteld die als Bijlage V C bij dit reglement is gevoegd.

ARTIKEL 21

Maximale pensioenaanspraak en toetsing aan maximum

1. De hoogte van de pensioenaanspraken is in die zin begrensd dat deze, samen met de aanspraken uit het pensioenreglement, nimmer zal leiden tot aanspraken die niet zijn vrijgesteld als loon in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 en de Wet financiering sociale verzekeringen.
2. Het bestuur is bevoegd om maatregelen en fiscale toetsingsprocedures te treffen waarmee zeker wordt gesteld dat de pensioenaanspraken te allen tijde vrijgesteld zijn als loon in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 en de Wet financiering sociale verzekeringen.
3. De beschrijvingen van de fiscale toetsen worden zoveel mogelijk opgenomen in bijlage VI.

ARTIKEL 22

Aanwending spaarpensioenkapitaal voor aanspraken op ouderdomspensioen 10 jaar voorafgaand aan de pensioenleeftijd

1. Vanaf het moment dat de (gewezen) deelnemer nog 10 jaar verwijderd is van de pensioenrekenleeftijd (68 jaar) wendt het fonds jaarlijks een deel van het spaarpensioenkapitaal aan voor de aankoop van een aanspraak op levenslang ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen in de Basispensioenregeling zoals opgenomen in Sectie A van dit reglement.

De aanwending vindt steeds plaats per de eerste dag van een kalendermaand en volgens onderstaand schema:

10 jaar voor pensioenrekenleeftijd: 10% van het aanwezige spaarpensioenkapitaal;
 9 jaar voor pensioenrekenleeftijd: 11% van het aanwezige spaarpensioenkapitaal;
 8 jaar voor pensioenrekenleeftijd: 12,5% van het aanwezige spaarpensioenkapitaal;
 7 jaar voor pensioenrekenleeftijd: 14,3% van het aanwezige spaarpensioenkapitaal;
 6 jaar voor pensioenrekenleeftijd: 16,7% van het aanwezige spaarpensioenkapitaal;
 5 jaar voor pensioenrekenleeftijd: 20% van het aanwezige spaarpensioenkapitaal;
 4 jaar voor pensioenrekenleeftijd: 25% van het aanwezige spaarpensioenkapitaal;
 3 jaar voor pensioenrekenleeftijd: 33,3% van het aanwezige spaarpensioenkapitaal;
 2 jaar voor pensioenrekenleeftijd: 50% van het aanwezige spaarpensioenkapitaal;
 1 jaar voor pensioenrekenleeftijd: 100% van het aanwezige spaarpensioenkapitaal

Pensioenspaarkapitaal dat ontstaat in het jaar dat de (gewezen) deelnemer de pensioenrekenleeftijd bereikt, wordt direct aangewend voor de aankoop van een aanspraak op levenslang ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen in de Basispensioenregeling zoals opgenomen in Sectie A van dit reglement.

Wanneer ingangsdatum van het ouderdomspensioen, naar blijkt uit het door de (gewezen) deelnemer ingediende aanvraagformulier, ligt voor de pensioenrekenleeftijd dient "pensioenrekenleeftijd" in dit artikel te worden gelezen als de werkelijke pensioeningangsdatum.

2. De omzetting van spaarpensioenkapitaal als bedoeld in het voorgaande lid vindt, met inachtneming van de fiscale begrenzingsen, plaats op basis van de factoren zoals opgenomen in Bijlage V A bij dit reglement. De factoren worden jaarlijks vastgesteld op basis van de laatste overlevingstafels met fondsspecifieke correctiefactoren en op basis van de rentetermijnstructuur zoals vastgesteld door De Nederlandsche Bank per 30 september van het kalenderjaar voorafgaande aan de omzetting en zijn inclusief een dekkingsgraadopslag op basis van de beleidsdekkingsgraad per 30 september van het kalenderjaar voorafgaande aan de omzetting.

Overgangsregeling

In het kader van de invoering van de wijzigingen in de regeling per 1-1-2019 die noodzakelijk waren in verband met de Wet verbeterde premieregeling is een overgangsregeling getroffen voor de omzetting van het op 31 december 2018 aanwezige spaarpensioenkapitaal. Deze overgangsregeling is als Bijlage opgenomen bij dit reglement.

3. Het deel van het spaarpensioenkapitaal waarvan bij de omzetting zoals bedoeld in het vorige lid blijkt dat het de fiscale grenzen te boven gaat, vervalt aan het fonds.
4. Het opgebouwde spaarpensioenkapitaal vervalt eveneens aan het fonds indien na het overlijden van de deelnemer of de gewezen deelnemer geen aanvullend (bijzonder) partnerpensioen dan wel aanvullend wezenpensioen wordt toegekend.
5. De deelnemer en de gewezen deelnemer zijn verplicht de ingangsdatum van het spaarpensioen tenminste drie maanden van te voren schriftelijk bij de werkgever en het fonds aan te kondigen. Het voor deze melding bij het BPF Waterbouw bestemde formulier dient volledig en naar waarheid ingevuld bij de administratie van het fonds te worden ingeleverd.
6. De deelnemer dient per de datum van ingang van het spaarpensioen het dienstverband met de werkgever te hebben beëindigd en schriftelijk te hebben verklaard het arbeidzaam leven te beëindigen met het oogmerk van pensionering.
7. In het geval sprake is van vervroegde ingang van het ouderdomspensioen dan wel uitstel van de pensioen ingangsdatum stopt de verdere opbouw van spaarpensioenkapitaal.
8. Het pensioen uit hoofde van de spaarpensioenregeling gaat gelijktijdig in met het pensioen uit hoofde van de basispensioenregeling.

ARTIKEL 23 ***Inhouding van de bijdrage***

1. De aangesloten werkgever is verplicht de door de in zijn dienst zijnde deelnemers verschuldigde bijdragen in het kader van de spaarpensioenregeling in te houden bij de uitbetaling van het loon.
2. De aangesloten werkgever is verplicht de bijdragen, welke ingevolge het eerste lid zijn ingehouden of hadden moeten zijn ingehouden en zijn (eventuele) eigen bijdrage in de premie, in totaal bedragende 3,0% van het loon van de deelnemers, aan het fonds te voldoen.

3. De aangesloten werkgever is verplicht, tot zekerheid voor de juiste en tijdige nakoming van zijn verplichtingen tegenover het fonds als bedoeld in het vorige lid, op verzoek van het fonds een voorschot te betalen ten hoogste van hetgeen de aangesloten werkgever naar het oordeel van het bestuur over de periode waarop het voorschot betrekking heeft verschuldigd zal zijn.
4. Onverminderd het bepaalde in het vorige lid, is het bestuur bevoegd van de aangesloten werkgever, die meermalen niet of niet tijdig aan zijn verplichtingen tegenover het fonds voldoet, een voorschot-betaling te eisen ten hoogste tot hetgeen die werkgever naar het oordeel van het bestuur over een halfjaar verschuldigd zal zijn.
5. De bijdragen, genoemd in het derde en vierde lid, dienen binnen 10 dagen na afloop van elk kalenderkwartaal c.q. elke maand aan het fonds te zijn voldaan.
6. Indien de aangesloten werkgever op het loon van een bij hem in dienst zijnde deelnemer enige bijdrage heeft ingehouden, doch die bijdrage, vermeerderd met de door hem verschuldigde bijdrage niet aan het fonds heeft betaald, worden voor de toepassing van artikel 20 sub 1 van dit reglement de bijdragen voor de spaarpensioenregeling geacht aan het fonds te zijn betaald.

ARTIKEL 24 **(Gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid**

Bij intreden van gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van een deelnemer wordt, zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt, de opbouw van het verplichte spaarpensioenkapitaal geheel of gedeeltelijk beëindigd vanaf de datum waarop de uitkering ingevolge de WAO/WIA is ingegaan. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt de opbouw beëindigd naar rato van de mate van arbeidsongeschiktheid.

ARTIKEL 25 **Premievrije aanspraken**

1. Indien de deelneming eindigt anders dan wegens uittreding in de zin van dit reglement of overlijden van de deelnemer, verkrijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op spaarpensioenkapitaal. De vaststelling van de premievrije aanspraak geschiedt op de voet van het op het moment van beëindiging van de deelneming opgebouwde spaarpensioenkapitaal. Indien de premievrije aanspraak van het spaarpensioen samen met de premievrije aanspraak uit de basispensioenregeling € 2 of lager is, dan vervalt de aanspraak op ouderdomspensioen, partnerpensioenen wezenpensioenen van rechtswege bij einde deelname. De waarde van de vervallen aanspraken worden toegevoegd aan de reserves van het fonds.
2. Het premievrije spaarpensioenkapitaal zal jaarlijks worden verhoogd met de rendementsbijschrijving zoals vastgesteld op basis van en opgenomen in de eerste volzin van artikel 20 lid 5 van dit reglement.
3. Op de premievrije aanspraak is het bepaalde in artikel 22 van dit reglement van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL 26
Verevening van pensioen bij scheiding

1. Indien het huwelijk c.q. het geregistreerd partnerschap van de deelnemer eindigt door scheiding heeft de gewezen echtgenoot c.q. de voormalig geregistreerd partner een aanspraak jegens het fonds op een deel van het aan de deelnemer toekomende spaarpensioenkapitaal. Dit deel is gelijk aan de helft van het spaarpensioenkapitaal dat zou gelden indien:
 - a. de tot verevening verplichte deelnemer uitsluitend zou hebben deelgenomen gedurende de deelnemersjaren gelegen tussen de datum van aanvang van het huwelijk c.q. het geregistreerd partnerschap en het tijdstip van de beëindiging van het huwelijk c.q. het geregistreerd partnerschap door scheiding, en
 - b. hij op het tijdstip van scheiding zijn deelneming zou hebben beëindigd anders dan door uittreding in de zin van deze regeling of overlijden.

Indien het tijdstip van de beëindiging van de deelneming ligt vóór het tijdstip van de beëindiging van het huwelijk c.q. het geregistreerd partnerschap door scheiding heeft de gewezen echtgenoot c.q. voormalig geregistreerd partner een aanspraak jegens het fonds op de helft van het spaarpensioenkapitaal, dat zou gelden indien de gewezen deelnemer uitsluitend zou hebben deelgenomen gedurende de deelnemersjaren gelegen tussen de datum van aanvang van het huwelijk c.q. het geregistreerd partnerschap en het tijdstip van beëindiging van de deelneming.

2. De aanspraak op verevening van het spaarpensioenkapitaal geldt niet of heeft plaats volgens een andere dan de in lid 1 bedoelde verdeling, indien de deelnemer of gewezen deelnemer en de gewezen echtgenoot c.q. voormalig geregistreerd partner dit bij schriftelijke overeenkomst in verband met de scheiding zijn overeengekomen of dit reeds bij voorwaarden in verband met het huwelijk c.q. het geregistreerd partnerschap waren overeengekomen. Ten bewijze hiervan dient een gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de afwijkende overeenkomst aan het fonds te worden overgelegd. Deze voorwaarden of overeenkomst zijn respectievelijk is slechts geldig als het bestuur van het fonds zich bereid heeft verklaard hiermee in te stemmen en bereid is een uit de afwijking voortvloeiend risico te dekken dan wel de uitkering aan te passen. Een aanvraag voor een dergelijke bereidverklaring kan bij het fonds worden aangevraagd door middel van een door de beide echtgenoten c.q. geregistreerd partners schriftelijk ondertekend verzoek daartoe.
3. Zolang een deel van het spaarpensioenkapitaal aan de gewezen echtgenote c.q. voormalig geregistreerd partner toekomt wordt dit in mindering gebracht op het spaarpensioenkapitaal van de (gewezen) deelnemer.
4. Met inachtneming van het in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding terzake bepaalde kan het in de voorgaande leden van dit artikel bedoelde spaarpensioenkapitaal worden omgezet in ouderdomspensioen uitsluitend op het leven van de gescheiden echtgenoot / voormalig geregistreerd partner. Zowel de deelnemer of gewezen deelnemer, de gescheiden echtgenoot / voormalig geregistreerd partner als het bestuur van het fonds dienen met de omzetting in te stemmen.
5. De aanspraak op spaarpensioenkapitaal van een deelnemer of gewezen deelnemer kan zonder toestemming van diens partner niet bij overeenkomst

tussen de deelnemer of gewezen deelnemer en de pensioenuitvoerder of de werkgever worden verminderd anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioenwet. Elk beding, strijdig met het bepaalde in dit lid, is nietig.

6. Bij de toepassing van dit artikel zullen de bepalingen van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding steeds in acht worden genomen.

ARTIKEL 27 **Waarde-overdracht**

Het in artikel 25 bedoelde premievrije spaarpensioenkapitaal zal op verzoek van de gewezen deelnemer worden overgedragen aan het pensioenfonds dan wel de verzekeringsmaatschappij waar de nieuwe werkgever van de gewezen deelnemer de pensioenaanspraken van betrokkene heeft verzekerd in de gevallen waarbij de aanspraak afgeleid van het spaarkapitaal samen met de aanspraak opgebouwd in basispensioenregeling meer bedraagt dan de wettelijke afkoopgrens. Is de aanspraak lager dan de wettelijke afkoopgrens, maar hoger dan € 2, dan vindt automatische waardeoverdracht plaats.. Bij de vaststelling van de over te dragen waarde zullen de rekenregels zoals vastgesteld bij of krachtens de Pensioenwet, in acht worden genomen.

ARTIKEL 28 **Afkoop, inpandgeving van rechten, enz.**

Aanspraken ingevolge deze regeling kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet. Bij afkoop zijn de afkoopfactoren zoals opgenomen bij dit reglement van toepassing.

SECTIE C: BEPALINGEN VAN TOEPASSING OP DE BASISPENSIOENREGELING (SECTIE A) EN DE SPAARPENSIOENREGELING (SECTIE B)

HOOFDSTUK IV Vaststelling en uitbetaling van het pensioen

ARTIKEL 29 Vaststelling van pensioen

1. Vaststelling van de hoogte van een pensioen geschiedt conform het bepaalde in Sectie A en Sectie B van dit reglement. Door of namens belanghebbende wordt een schriftelijk verzoek bij het fonds ingediend, middels één of meer daarvoor bestemde formulieren.
2. In bijzondere gevallen kan het bestuur, met inachtneming van de fiscale regels en begrenzingsen, de hoogte van een pensioen uit eigen beweging vaststellen.

ARTIKEL 30 Toekenning invaliditeitspensioen

1. Het bestuur kent het invaliditeitspensioen toe als aan alle voorwaarden is voldaan.
2. Het invaliditeitspensioen wordt maandelijks uitbetaald zodra het recht op WAO-uitkering over die periode door middel van een betalingsbewijs voldoende is aangetoond door de invaliditeitspensioengerechtigde.

Het fonds draagt zorg voor de wettelijke inhoudingen op het invaliditeitspensioen.

ARTIKEL 31 Uitbetaling van het pensioen

1. De pensioenen worden maandelijks achteraf betaald. Iedere maand wordt 8% van het pensioen ingehouden en gereserveerd voor de jaarlijks in mei uit te betalen vakantietoeslag. Het jaar voor de vakantietoeslag loopt van 1 juni tot en met 31 mei. Het bestuur is bevoegd in bijzondere gevallen een betaling in andere termijnen vast te stellen.
2. Het bestuur is bevoegd de (maandelijkse) pensioenuitkering te vervangen door een bedrag ineens wanneer het pensioen, inclusief vakantietoeslag, op de ingangsdatum niet groter is dan de bij of krachtens de Pensioenwet vastgestelde afkoopgrens. De pensioengerechtigde dient hiermee in te stemmen. Het partner- en het wezenpensioen wordt in dat geval ook afgekocht. Een pensioengerechtigde kan hier eveneens zelf om verzoeken.
3. De betaling van elke pensioentermijn kan afhankelijk worden gesteld van het overleggen van mondeling of schriftelijk door of namens het bestuur gevraagde inlichtingen die nodig zijn ter uitvoering van de statuten of reglementen van het fonds. De pensioenen worden op een door het bestuur te bepalen wijze ter keuze van de deelnemer uitbetaald aan:

- de aangesloten werkgever, in wiens dienst de pensioengerechtigde laatstelijk is geweest,
 - aan de pensioengerechtigde zelf of
 - aan degenen, die bevoegd zijn in rechte voor de betaling kwijting te geven, met dien verstande, dat iedere machtiging tot inning de goedkeuring behoeft van het bestuur. Deze machtiging mag alleen een herroepelijke machtiging zijn.
4. De gerechtigde of zijn wettelijke vertegenwoordiger dient van iedere adreswijziging onmiddellijk kennis te geven aan het fonds.
 5. Indien ten aanzien van ouderdomspensioen lid 2 van toepassing is, dan worden de eventueel meeverzekerde rechten op partnerpensioen tegelijkertijd vervangen door uitkering van een bedrag ineens en vervallen de eventuele rechten op wezenpensioen.
 6. Indien ingevolge de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding jegens het fonds een recht op pensioenverevening is ontstaan, kan onder de in deze wet genoemde voorwaarden voor de tot verevening gerechtigde ex-echtgenoot / voormalig geregistreerd partner een recht op uitbetaling van een deel van elk van de uit te betalen termijnen van het ouderdomspensioen ontstaan. Een dergelijk recht op uitbetaling jegens het fonds sluit een recht op uitbetaling jegens de tot verevening verplichte deelnemer uit. Het fonds verstrekt aan de tot verevening gerechtigde ex echtgenoot / voormalig geregistreerd partner een bewijsstuk waaruit de tijdens het huwelijk / geregistreerd partnerschap opgebouwde aanspraak waarop de verevening zal worden gebaseerd blijkt alsmede de ingangsdatum van de uitbetaling. De tot verevening verplichte deelnemer ontvangt daarvan een afschrift.
 7. Indien ouderdomspensioen wordt uitbetaald aan een ex-echtgenoot van een (gewezen) deelnemer op grond van artikel 2, lid 5 of artikel 31, lid 7 van dit reglement, wordt bij beide gewezen echtgenoten op de eerste termijn van uitbetaling een bedrag van € 169,27 (peildatum: 2019) in mindering gebracht als bijdrage in de extra administratiekosten; dit bedrag wordt verhoogd conform de percentages genoemd in Bijlage IV C bij dit reglement.

ARTIKEL 32 **Waardeoverdracht**

1. Indien bij toetreding van een deelnemer de contante waarde van pensioenaanspraken wordt overgedragen aan het fonds, worden aan de deelnemer extra aanspraken op pensioen toegekend.
Het fonds is verplicht om aan een inkomende automatische waardeoverdracht mee te werken.
2. Op verzoek van een gewezen deelnemer en zijn eventuele echtgenote, kan de contante waarde van de pensioenaanspraken worden overgedragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever. Er kan geen verzoek tot waardeoverdracht worden gedaan door de gewezen deelnemer en zijn eventuele partner als de pensioenaanspraak lager is dan de wettelijke afkoopgrens.
3. Als de hoogte van de pensioenaanspraak hoger is dan € 2, maar lager dan de wettelijke afkoopgrens, dan vindt automatische waardeoverdracht plaats naar de nieuwe pensioenuitvoerder van de vertrekkende deelnemer.

Om de automatische waardeoverdracht te realiseren vraagt het fonds aan het Pensioenregister gegevens van de nieuwe pensioenuitvoerder op. Zodra de nieuwe pensioenuitvoerder bekend is via het Nationaal Pensioen Register, wordt de automatische waardeoverdracht gerealiseerd. De deelnemer wordt hierover geïnformeerd.

Indien de vertrekkende deelnemer geen nieuw pensioen opbouwt, of de nieuwe pensioenuitvoerder niet bekend is bij het Pensioenregister, dan blijft de opgebouwde pensioenaanspraak bij het fonds.

Indien na 5 pogingen tot automatische waardeoverdracht in 5 jaar blijkt dat automatische waardeoverdracht niet mogelijk is geweest, dan is tussentijdse afkoop met instemming van de gewezen deelnemer alsnog mogelijk.

Automatische waardeoverdracht wordt niet toegepast op aanspraken op bijzonder partnerpensioen lager dan de wettelijke afkoopgrens.

4. Op een waardeoverdracht als bedoeld in de voorgaande leden van dit artikel zijn de bij of krachtens de Pensioenwet gestelde regels met betrekking tot het recht op waardeoverdracht en de automatische waardeoverdracht van toepassing.

Hoofdstuk V Voorwaardelijke toeslagverlening

ARTIKEL 33 Voorwaardelijke toeslagverlening over opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenen

1. Het bestuur heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken, opgebouwd in de regeling zoals opgenomen in Sectie A van dit reglement, van:
 - premiebetalende deelnemers zoals bedoeld in artikel 1 lid 2 sub a t/m d van dit reglement;
 - deelnemers zoals bedoeld in artikel 1 lid 2 sub f van dit reglement die een WAO- of WIA-uitkering ontvangen en voor wie op grond daarvan ingevolge het pensioenreglement premie geacht wordt aan het fonds te zijn betaald;
 - deelnemers genoemd in artikel 1 lid 2 sub i van dit reglement;
 - pensioengerechtigden, met uitzondering van gerechtigden op invaliditeitspensioen;
 - gewezen deelnemers met uitgesteld pensioen;
 - tot verevening gerechtigde ex-echtgenoten van (gewezen) deelnemers, jaarlijks te verhogen met de procentuele loonstijging CAO Waterbouw. Onder “loonstijging CAO Waterbouw” wordt in dat kader verstaan de procentuele stijging van het basisloon in de geldende CAO Waterbouw van 30 december van het vorige boekjaar tot 30 december van het boekjaar waarin tot een dergelijke verhoging wordt besloten, met een maximum van 5%.
2. Het bestuur heeft voorts de ambitie om de ingegane invaliditeitspensioenen te verhogen met de procentuele stijging in het WAO-dagloon in het jaar volgend op het boekjaar waarin tot het toestaan van een dergelijke verhoging besloten wordt.
3. Op de pensioenaanspraken van de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioenrechten van gepensioneerden wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de “loonstijging CAO

Waterbouw” zoals bedoeld in het 1^e lid. Op ingegane invaliditeitspensioenen wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de verhoging van het WAO-loon zoals bedoeld in het 2^e lid.

Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast.

Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

Hoofdstuk VI Informatieverstrekking

ARTIKEL 34 Informatieverstrekking aan (gewezen) deelnemers, gepensioneerde deelnemers en gewezen partners

1. Aan de deelnemer wordt bij aanvang van de deelneming de informatie verstrekt zoals bepaald bij of krachtens artikel 21 van de Pensioenwet.
2. Jaarlijks wordt aan elke deelnemer de informatie verstrekt zoals bepaald bij of krachtens artikel 38 van de Pensioenwet.
3. Bij beëindiging van de deelneming wordt aan de deelnemer de informatie verstrekt zoals bepaald bij of krachtens artikel 39 van de Pensioenwet.
4. Aan gewezen deelnemers wordt tenminste een keer in de vijf jaar de informatie verstrekt zoals bepaald bij of krachtens artikel 40 van de Pensioenwet.
5. Bij scheiding wordt aan degene die gewezen partner wordt en een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen de informatie verstrekt zoals bepaald bij of krachtens artikel 41 van de Pensioenwet.
6. Aan de gewezen partner wordt tenminste een keer in de vijf jaar de informatie verstrekt zoals bepaald bij of krachtens artikel 42 van de Pensioenwet.
7. Bij pensioeningang wordt de gepensioneerde deelnemer de informatie verstrekt zoals bepaald bij of krachtens artikel 43 van de Pensioenwet.
8. Aan gepensioneerde deelnemers wordt jaarlijks de informatie verstrekt zoals bepaald bij of krachtens artikel 44 van de Pensioenwet.

ARTIKEL 35 Informatieverstrekking op verzoek

Aan de (gewezen of gepensioneerde) deelnemer en de gewezen partner wordt op verzoek de informatie verstrekt zoals bepaald bij of krachtens artikel 46 van de Pensioenwet.

HOOFDSTUK VII Slotbepalingen

ARTIKEL 36 Wettelijke maatregelen

Indien de wettelijke bepalingen betreffende de arbeidsongeschiktheid worden gewijzigd, kan aan de artikelen, zoals die luiden voordat ze in verband met die wettelijke maatregelen zullen zijn gewijzigd, geen aanspraak op invaliditeitspensioenrechten worden ontleend, welke afwijken van de na de invoering van die wijziging geldende pensioenregeling.

ARTIKEL 37
Inlichtingen

1. Werkgevers, deelnemers en pensioengerechtigden zijn verplicht aan het bestuur of diens gemachtigde alle inlichtingen te verstrekken, welke het bestuur ter uitvoering van het bepaalde in de statuten of dit reglement nodig acht.
Desverlangd zullen zij aan het bestuur of diens gemachtigde gelegenheid geven inzage te nemen van die boeken en bescheiden, waarvan inzage aan het bestuur of diens gemachtigde noodzakelijk of gewenst voorkomt ter controle op de naleving van dit reglement en de ter uitvoering daarvan verstrekte opgaven; een en ander op de tijd, de wijze en op de plaats als door het bestuur of diens gemachtigde gewenst.
Indien niet voldaan wordt aan deze verplichting is het bestuur van het fonds bevoegd het (invaliditeitspensioen) te weigeren, verlagen of in te trekken.
2. Hetgeen het fonds ten onrechte heeft uitbetaald kan worden teruggevorderd.

ARTIKEL 38
Verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. Het bestuur van het fonds kan uitsluitend besluiten om verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen indien:
 - a. het pensioenfonds gezien de beleidsdekkingsgraad als bedoeld in artikel 133a Pensioenwet niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij of krachtens artikel 132 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
 - b. het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 Pensioenwet of artikel 132 Pensioenwet zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
 - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 of artikel 139 Pensioenwet.
2. Als een verlaging van verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 140 Pensioenwet noodzakelijk is, dan worden uitsluitend de tot en met 31 december van het kalenderjaar voorafgaand aan het moment van de verlaging opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten verminderd. Het bestuur van het fonds kan besluiten deze verlaging evenredig te spreiden in de tijd.
3. Het fonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
4. De vermindering, bedoeld in het eerste lid en tweede lid, kan op zijn vroegst een maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, werkgever en toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd. Een vermindering van ingegane pensioenen gaat op zijn vroegst pas in drie maanden nadat de pensioengerechtigden zijn geïnformeerd.

ARTIKEL 39
Bijzondere beslissingen

1. Het bestuur van het fonds kan in bepaalde gevallen afwijken van de bepalingen van dit pensioenreglement, indien gronden van redelijkheid en billijkheid naar zijn oordeel aanleiding geven een in het belang van betrokkene afwijkende regeling te treffen. De belangen van de overige deelnemers mogen hierdoor niet worden geschaad.
2. Het bestuur blijft bij de uitvoering van de regeling en de beslissingen die in het kader daarvan worden genomen binnen de grenzen die de fiscale wet- en regelgeving stellen aan een spaarpensioenregeling.

ARTIKEL 40
Geldigheidsduur actuariële factoren / verhogingsbedragen

1. De in de bijlagen bij dit reglement genoemde actuariële factoren c.q. verhogingsbedragen c.q. afkoopfactoren worden jaarlijks met ingang van 1 januari herzien en gelden tot 1 januari van het volgende jaar. De factoren c.q. verhogingsbedragen zijn vastgesteld op basis van de laatste gepubliceerde overlevingstafels zoals door het fonds gehanteerd rekening houdend met de voor het fonds geldende rentetermijnstructuur per 30 september van het voorgaande jaar.
2. Het voorgaande lid laat onverlet dat het bestuur bevoegd is de in de bijlagen genoemde actuariële factoren c.q. verhogingsbedragen ook tussentijds te herzien.

ARTIKEL 41
Inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 januari 1957 en laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2020 ingaande op 1 januari 2020 (invoeging tabellen en bijlagen 2020).

Deze pensioenregeling is door het Ministerie van Financiën op 2 juli 2015 aangewezen als kwalificerende pensioenregeling (kenmerk: DGB/2014/7157U). De pensioenregeling is daarna op 4 november 2015 bij beschikking goedgekeurd door de Belastingdienst (kenmerk beschikking: 2015 Beschikking Waterbouw). De pensioenregeling 2017 is vervolgens bij beschikking d.d. 28 september 2018 goedgekeurd door de Belastingdienst. De pensioenregeling 2018 is eveneens bij beschikking van 28 september 2018 goedgekeurd door de Belastingdienst. De pensioenregeling 2019 is eveneens bij beschikking per 21 februari 2019 is goedgekeurd door de Belastingdienst.
De wijzigingen per 1-1-2020 liggen thans nog voor bij de Belastingdienst.

Bijlagen**BIJLAGE I A**
Reductiefactoren van het ouderdomspensioen bij vervroegde pensionering

Leeftijd jaren:	Reductiefactor
58	0,6212
59	0,6461
60	0,6730
61	0,7021
62	0,7338
63	0,7683
64	0,8061
65	0,8476
66	0,8934
67	0,9439
68	1,0000

Bij tussenliggende leeftijden wordt lineair geïnterpoleerd.

BIJLAGE B

Factoren omzetting ouderdomspensioen in AOW-compensatie

Vermindering OP68 ten gunste van een direct ingaand TP (ter grootte van € 10.908,00)

Table with columns for AOW-leeftijd (66 jaar to 68 jaar) and rows for various age groups (e.g., 66 jaar 0 maanden, 66 jaar 1 maand, etc.) containing numerical values representing conversion factors.

1 januari 2021

BIJLAGE I C

Leeftijdsafhankelijke factoren zoals bedoeld in artikel 6.1.A voor de omzetting van ouderdomspensioen opgebouwd voor 1 januari 2018 van pensioenrekenleeftijd 67 jaar naar pensioenrekenleeftijd 68 jaar per 1 januari 2018.

Leeftijd Jaren:	Factor	Leeftijd Jaren:	Factor
18	1,0606	43	1,0645
19	1,0608	44	1,0645
20	1,0610	45	1,0646
21	1,0611	46	1,0646
22	1,0613	47	1,0646
23	1,0615	48	1,0647
24	1,0616	49	1,0650
25	1,0618	50	1,0652
26	1,0620	51	1,0655
27	1,0622	52	1,0658
28	1,0623	53	1,0661
29	1,0625	54	1,0665
30	1,0627	55	1,0668
31	1,0628	56	1,0672
32	1,0630	57	1,0674
33	1,0632	58	1,0678
34	1,0633	59	1,0680
35	1,0635	60	1,0681
36	1,0636	61	1,0681
37	1,0638	62	1,0679
38	1,0639	63	1,0676
39	1,0640	64	1,0672
40	1,0642	65	1,0666
41	1,0643	66	1,0659
42	1,0644	67	1,0651

BIJLAGE II A
Vermenigvuldigingsfactoren van het ouderdomspensioen bij uitstel van de datum van pensioeningang

Leeftijd bij ingang:	Vermenigvuldigingsfactor:
68	1,0000
69	1,0626
70	1,1326
71	1,2114
72	1,3006
73	1,4021

Bij tussenliggende leeftijden wordt lineair geïnterpoleerd.

BIJLAGE II B
Vermenigvuldigingsfactoren van het ouderdoms- en partnerpensioen bij uitstel van de datum van pensioeningang

Leeftijd bij ingang:	Vermenigvuldigingsfactor:
68	1,0000
69	1,0467
70	1,0973
71	1,1522
72	1,2121
73	1,2773

Bij tussenliggende leeftijden wordt lineair geïnterpoleerd.

BIJLAGE III A en B**Verhoging bij uitstel van de datum van pensioeningang zoals bedoeld in artikel 13, lid 2**

	III A	III B
Leeftijd bij ingang:	Verhoging van het ouderdomspensioen:	Verhoging van het ouderdoms- en het partnerpensioen:
68	5,6454	4,2740
69	5,9383	4,4593
70	6,2575	4,6601
71	6,6075	4,8785
72	6,9903	5,1158
73	7,4099	5,3745

Deze factoren geven per **€ 100,00** inkoopsom het te verkrijgen extra pensioen per jaar. Het kapitaal moet derhalve vermenigvuldigd worden met deze factor en vervolgens gedeeld door 100.

Bij tussenliggende leeftijden wordt lineair geïnterpoleerd.

In deze factoren is al rekening gehouden met de dekkingsgraadopslag (vastgesteld op basis van de beleidsdekkingsgraad per 30 september van het voorgaande jaar (102,4% per 30 september 2020)).

BIJLAGE III C
Actuariële factoren bij afkoop, keuze voor hoog-laag

Leeftijd jaren:	Afkoopfactoren van het ouderdomspensioen met ingangleeftijd 68	Afkoopfactoren van het uitgesteld partnerpensioen	Afkoopfactoren van het ouderdoms- en partnerpensioen met ingangleeftijd 68	Afkoopfactoren bij ingang van het partnerpensioen	Afkoopfactoren bijzonder partnerpensioen bij scheiding
18	11,5228	4,3455	14,5508	58,7309	4,3455
19	11,6767	4,4465	14,7750	58,2043	4,4465
20	11,8319	4,5487	15,0015	57,6678	4,5487
21	11,9883	4,6522	15,2300	57,1205	4,6522
22	12,1455	4,7568	15,4601	56,5626	4,7568
23	12,3034	4,8625	15,6917	55,9939	4,8625
24	12,4621	4,9690	15,9246	55,4140	4,9690
25	12,6213	5,0765	16,1586	54,8223	5,0765
26	12,7808	5,1849	16,3937	54,2199	5,1849
27	12,9405	5,2948	16,6299	53,6058	5,2948
28	13,1001	5,4063	16,8672	52,9805	5,4063
29	13,2597	5,5185	17,1051	52,3439	5,5185
30	13,4190	5,6317	17,3432	51,6956	5,6317
31	13,5775	5,7463	17,5815	51,0353	5,7463
32	13,7352	5,8612	17,8193	50,3629	5,8612
33	13,8920	5,9763	18,0564	49,6780	5,9763
34	14,0473	6,0924	18,2925	48,9817	6,0924
35	14,2009	6,2087	18,5271	48,2737	6,2087
36	14,3524	6,3249	18,7597	47,5532	6,3249
37	14,5013	6,4420	18,9902	46,8207	6,4420
38	14,6473	6,5596	19,2180	46,0763	6,5596
39	14,7896	6,6775	19,4425	45,3198	6,6775
40	14,9279	6,7952	19,6628	44,5514	6,7952
41	15,0618	6,9121	19,8782	43,7716	6,9121
42	15,1904	7,0281	20,0876	42,9806	7,0281
43	15,3131	7,1428	20,2903	42,1782	7,1428
44	15,4292	7,2558	20,4851	41,3639	7,2558
45	15,5381	7,3660	20,6708	40,5397	7,3660
46	15,6382	7,4743	20,8464	39,7041	7,4743
47	15,7289	7,5795	21,0104	38,8602	7,5795
48	15,8092	7,6811	21,1615	38,0059	7,6811
49	15,8803	7,7777	21,2999	37,1410	7,7777
50	15,9435	7,8701	21,4274	36,2662	7,8701
51	15,9995	7,9570	21,5440	35,3817	7,9570
52	16,0493	8,0376	21,6500	34,4898	8,0376
53	16,0934	8,1116	21,7456	33,5893	8,1116
54	16,1335	8,1769	21,8312	32,6795	8,1769
55	16,1692	8,2347	21,9072	31,7619	8,2347
56	16,2021	8,2836	21,9742	30,8371	8,2836
57	16,2326	8,3240	22,0329	29,9052	8,3240
58	16,2633	8,3534	22,0841	28,9669	8,3534
59	16,2936	8,3734	22,1282	28,0234	8,3734
60	16,3241	8,3836	22,1658	27,0741	8,3836
61	16,3559	8,3826	22,1969	26,1222	8,3826
62	16,3875	8,3716	22,2210	25,1666	8,3716
63	16,4217	8,3492	22,2395	24,2067	8,3492
64	16,4588	8,3155	22,2531	23,2435	8,3155
65	16,4985	8,2623	22,2558	22,2780	8,2623
66	16,6137	8,1176	22,2701	21,3705	8,1176
67	16,7447	7,9558	22,2884	20,4666	7,9558
68	16,8929	7,7788	22,3132	19,5652	7,7788
69	16,0598	7,6440	21,3861	18,6724	7,6440
70	15,2404	7,4975	20,4647	17,7856	7,4975
71	14,4332	7,3411	19,5485	16,9069	7,3411
72	13,6428	7,1739	18,6416	16,0385	7,1739
73	12,8702	6,9950	17,7444	15,1783	6,9950
74	12,1155	6,8057	16,8578	14,3306	6,8057
75	11,3817	6,6054	15,9844	13,4954	6,6054
76	10,6693	6,3936	15,1244	12,6759	6,3936
77	9,9774	6,1735	14,2792	11,8727	6,1735
78	9,3055	5,9467	13,4492	11,0877	5,9467
79	8,6588	5,7111	12,6383	10,3233	5,7111
80	8,0367	5,4685	11,8472	9,5781	5,4685
81	7,4371	5,2228	11,0763	8,8612	5,2228
82	6,9014	4,9434	10,3460	8,2003	4,9434
83	6,3911	4,6613	9,6391	7,5715	4,6613
84	5,9083	4,3808	8,9609	6,9752	4,3808
85	5,4556	4,1147	8,3227	6,4094	4,1147
86	5,0410	3,8458	7,7208	5,8804	3,8458
87	4,6515	3,5851	7,1496	5,3910	3,5851
88	4,2951	3,3270	6,6134	4,9414	3,3270
89	3,9697	3,0777	6,1142	4,5239	3,0777
90	3,6747	2,8398	5,6535	4,1469	2,8398
91	3,4100	2,6147	5,2319	3,8140	2,6147
92	3,1733	2,4009	4,8462	3,5105	2,4009
93	2,9689	2,2012	4,5027	3,2459	2,2012
94	2,8006	2,0155	4,2050	3,0233	2,0155
95	2,6759	1,8301	3,9511	2,8489	1,8301
96	2,6080	1,6375	3,7491	2,7342	1,6375
97	2,4359	1,5334	3,5043	2,5263	1,5334
98	2,2811	1,4531	3,2936	2,3414	1,4531
99	2,1423	1,3965	3,1154	2,1775	1,3965
100	2,0182	1,2794	2,9097	2,0330	1,2794

Leeftijd jaren:	Afkoopfactor ingegaan wezen- pensioen
0	21,7309
1	20,7420
2	19,7480
3	18,7495
4	17,7469
5	16,7410
6	15,7324
7	14,7222
8	13,7105
9	12,6972
10	11,6831
11	10,6684
12	9,6537
13	8,6396
14	7,6263
15	6,6141
16	5,6030
17	5,0918
18	4,5796
19	4,0665
20	3,5534
21	3,0410
22	2,5294
23	2,0192
24	1,5110
25	1,0049
26	0,5012
27	0,0000

Keuze voor Hoog-Laag

Verhogingspercentage	5 jaar hoog					
	10 procent		20 procent		25 procent	
Leeftijd bij ingang	Hoog	Laag	Hoog	Laag	Hoog	Laag
58	1,0880	0,9792	1,1930	0,9544	1,2535	0,9401
59	1,0872	0,9785	1,1910	0,9528	1,2507	0,9380
60	1,0863	0,9777	1,1888	0,9510	1,2477	0,9358
61	1,0853	0,9768	1,1865	0,9492	1,2446	0,9335
62	1,0843	0,9759	1,1841	0,9473	1,2412	0,9309
63	1,0832	0,9749	1,1816	0,9453	1,2377	0,9283
64	1,0821	0,9739	1,1789	0,9431	1,2341	0,9256
65	1,0809	0,9728	1,1760	0,9408	1,2302	0,9227
66	1,0796	0,9716	1,1730	0,9384	1,2261	0,9196
67	1,0783	0,9705	1,1698	0,9358	1,2217	0,9163
68	1,0768	0,9691	1,1664	0,9331	1,2170	0,9128
69	1,0752	0,9677	1,1627	0,9302	1,2120	0,9090
70	1,0736	0,9662	1,1588	0,9270	1,2067	0,9050
71	1,0718	0,9646	1,1546	0,9237	1,2010	0,9008
72	1,0698	0,9628	1,1501	0,9201	1,1950	0,8963
73	1,0678	0,9610	1,1454	0,9163	1,1886	0,8915

Verhogingspercentage	10 jaar hoog					
	10 procent		20 procent		25 procent	
Leeftijd bij ingang	Hoog	Laag	Hoog	Laag	Hoog	Laag
58	1,0662	0,9594	1,1419	0,9135	1,1839	0,8879
59	1,0648	0,9581	1,1385	0,9108	1,1794	0,8846
60	1,0632	0,9568	1,1350	0,9080	1,1746	0,8810
61	1,0616	0,9554	1,1313	0,9050	1,1697	0,8773
62	1,0599	0,9539	1,1274	0,9019	1,1645	0,8734
63	1,0581	0,9524	1,1233	0,8986	1,1591	0,8693
64	1,0562	0,9507	1,1191	0,8953	1,1534	0,8651
65	1,0542	0,9490	1,1146	0,8917	1,1475	0,8606
66	1,0521	0,9472	1,1100	0,8880	1,1414	0,8561
67	1,0499	0,9453	1,1051	0,8841	1,1349	0,8512
68	1,0476	0,9432	1,1000	0,8800	1,1282	0,8462
69	1,0452	0,9411	1,0947	0,8758	1,1213	0,8410
70	1,0427	0,9389	1,0892	0,8714	1,1141	0,8356
71	1,0401	0,9366	1,0835	0,8668	1,1066	0,8300
72	1,0374	0,9342	1,0776	0,8621	1,0990	0,8243
73	1,0346	0,9318	1,0717	0,8574	1,0913	0,8185

BIJLAGE IV A
Factoren uitruil en omgekeerde uitruil

Leeftijd	IV.a.1.
	Uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen bij beëindiging deelnemerschap
18	2,6516
19	2,6261
20	2,6011
21	2,5769
22	2,5533
23	2,5302
24	2,5080
25	2,4862
26	2,4650
27	2,4440
28	2,4231
29	2,4028
30	2,3828
31	2,3628
32	2,3434
33	2,3245
34	2,3057
35	2,2873
36	2,2692
37	2,2511
38	2,2330
39	2,2148
40	2,1968
41	2,1790
42	2,1614
43	2,1438
44	2,1265
45	2,1094
46	2,0923
47	2,0752
48	2,0582
49	2,0418
50	2,0258
51	2,0107
52	1,9968
53	1,9840
54	1,9731
55	1,9636
56	1,9559
57	1,9501
58	1,9469
59	1,9459
60	1,9471
61	1,9512
62	1,9575
63	1,9669
64	1,9793
65	1,9968
66	2,0466
67	2,1047
68	2,1717

Leeftijd	IV.a.2.
	Uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen bij pensioeningang
58	3,1883
59	3,0632
60	2,9418
61	2,8244
62	2,7099
63	2,5988
64	2,4904
65	2,3842
66	2,3105
67	2,2399
68	2,1717
69	2,1010
70	2,0327
71	1,9661
72	1,9017
73	1,8399

	IV.a.3.a.	IV.a.3.b.	IV.a.3.c.	IV.a.3.d.
	Vermenigvuldigingsfactoren van het ouderdomspensioen bij uitruil van (een deel van) het partnerpensioen			
Percentage in te ruilen partnerpensioen:	100%	75%	50%	25%
In te ruilen partnerpensioen als % van het ouderdomspensioen	69,68%	52,26%	34,84%	17,42%
Leeftijd				
58	1,2186	1,1639	1,1093	1,0546
59	1,2275	1,1706	1,1137	1,0569
60	1,2369	1,1776	1,1184	1,0592
61	1,2467	1,1850	1,1234	1,0617
62	1,2571	1,1929	1,1286	1,0643
63	1,2681	1,2011	1,1341	1,0670
64	1,2798	1,2098	1,1399	1,0699
65	1,2923	1,2192	1,1461	1,0731
66	1,3016	1,2262	1,1508	1,0754
67	1,3111	1,2333	1,1555	1,0778
68	1,3209	1,2406	1,1604	1,0802
69	1,3317	1,2487	1,1658	1,0829
70	1,3428	1,2571	1,1714	1,0857
71	1,3544	1,2658	1,1772	1,0886
72	1,3664	1,2748	1,1832	1,0916
73	1,3787	1,2840	1,1894	1,0947

Voorbeeld toepassing tabel IV.a.3.b.:		
Leeftijd	60 jaar, 0 maanden	
	Vóór uitruil	Ná uitruil
Ingegaan OP (€)	1,0000	1,1776
Meeverzekerd PP (€)	0,5226	0,0000 dit deel (75% van standaard) wordt omgezet in extra ingegaan OP
Meeverzekerd PP (€)	0,1742	0,1742 (eventueel) resterend PP

BIJLAGE IV B***De door het bestuur vastgestelde verhogingen als bedoeld in artikel 6:***

1. De percentages van de verhoging van de jaarinkomens van 1957 tot en met 1997 kunt u opvragen bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Waterbouw.
2. De jaarinkomens t/m 1998 van de deelnemers, respectievelijk de gewezen deelnemers in 1998 worden met ingang van 1 januari 1999 verhoogd met 3,5 %.
3. De jaarinkomens t/m 1999 van de deelnemers, respectievelijk de gewezen deelnemers in 1999 worden met ingang van 1 januari 2000 verhoogd met 3,3 %.
4. De jaarinkomens t/m 2000 van de deelnemers, respectievelijk de gewezen deelnemers in 2000 worden met ingang van 1 januari 2001 verhoogd met 5,0 %.
5. De jaarinkomens t/m 2001 van de deelnemers, respectievelijk de gewezen deelnemers in 2001 worden met ingang van 1 januari 2002 verhoogd met 5,0 %.
6. De jaarinkomens t/m 2002 van de deelnemers, respectievelijk de gewezen deelnemers in 2002 worden met ingang van 1 januari 2003 verhoogd met 3,3 %.
7. De jaarinkomens t/m 2003 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2004 verhoogd met 2,6%.
De jaarinkomens t/m 2003 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2004 verhoogd met 1,9%.
8. De jaarinkomens t/m 2004 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2005 verhoogd met 2,8%.
De jaarinkomens t/m 2004 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2005 verhoogd met 0,5%.
9. De jaarinkomens t/m 2005 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2006 niet verhoogd.
De jaarinkomens t/m 2005 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2006 verhoogd met 1,5%.
10. De jaarinkomens t/m 2006 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2007 verhoogd met 1,75%.
De jaarinkomens t/m 2006 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2007 verhoogd met 1,4%.
11. De jaarinkomens t/m 2007 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2008 verhoogd met 2,0%.
De jaarinkomens t/m 2007 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2008 verhoogd met 1,2%
12. De jaarinkomens t/m 2008 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2009 niet verhoogd. De jaarinkomens t/m 2008 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2009 ook niet verhoogd.
13. De jaarinkomens t/m. 2009 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2010 verhoogd met 4,0%. De jaarinkomens t/m. 2009 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2010 verhoogd met 0,1%.

14. De jaarinkomens t/m 2010 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2011 niet verhoogd. De jaarinkomens t/m 2010 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2011 ook niet verhoogd.
15. De jaarinkomens t/m 2011 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2012 niet verhoogd. De jaarinkomens t/m 2011 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2012 ook niet verhoogd.
16. De jaarinkomens t/m 2012 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2013 niet verhoogd. De jaarinkomens t/m 2012 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2013 ook niet verhoogd.
17. De jaarinkomens t/m 2013 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2014 niet verhoogd. De jaarinkomens t/m 2013 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2014 ook niet verhoogd.
18. De jaarinkomens t/m 2014 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2015 niet verhoogd. De jaarinkomens t/m 2014 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2015 ook niet verhoogd.
19. De jaarinkomens t/m 2015 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2016 niet verhoogd. De jaarinkomens t/m 2015 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2016 ook niet verhoogd.
20. De jaarinkomens t/m 2016 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2017 niet verhoogd. De jaarinkomens t/m 2016 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2017 ook niet verhoogd.
21. De jaarinkomens t/m 2017 van de deelnemers worden met ingang van 1 januari 2018 verhoogd met 0,13%. De jaarinkomens t/m 2017 van de gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2018 verhoogd met 0,16%
22. De jaarinkomens t/m 2018 van de deelnemers en gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2019 verhoogd met 1,38%.
23. De jaarinkomens t/m 2019 van deelnemers en gewezen deelnemers worden met ingang van 1 januari 2020 niet verhoogd.

BIJLAGE IV C***De door het bestuur vastgestelde verhogingen van het ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 3, C:***

1. De percentages van de verhogingen van de ingegane ouderdomspensioenen van 1 januari 1975 tot en met 1 januari 1997 kunt u opvragen bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Waterbouw
2. Ouderdomspensioenen ingegaan vóór 1 januari 1998 worden met ingang van 1 januari 1999 verhoogd met 3,5 %.
3. Ouderdomspensioenen ingegaan vóór 1 januari 1999 worden met ingang van 1 januari 2000 verhoogd met 3,3 %.
4. Ouderdomspensioenen ingegaan vóór 1 januari 2000 worden met ingang van 1 januari 2001 verhoogd met 5,0 %.
5. Ouderdomspensioenen ingegaan vóór 1 januari 2001 worden met ingang van 1 januari 2002 verhoogd met 5,0 %.
6. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2002 worden met ingang van 1 januari 2003 verhoogd met 3,3 %.
7. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2003 worden met ingang van 1 januari 2004 verhoogd met 1,9%.
8. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2004 worden met ingang van 1 januari 2005 verhoogd met 0,5%.
9. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2005 worden met ingang van 1 januari 2006 verhoogd met 1,5%.
10. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2006 worden met ingang van 1 januari 2007 verhoogd met 1,4%.
11. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2007 worden met ingang van 1 januari 2008 verhoogd met 1,2%.
12. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2008 worden met ingang van 1 januari 2009 verhoogd met 0,0%.
13. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2009 worden met ingang van 1 januari 2010 verhoogd met 0,1%.
14. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2010 worden met ingang van 1 januari 2011 verhoogd met 0,0%.
15. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2011 worden met ingang van 1 januari 2012 verhoogd met 0,0%.
16. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2012 worden met ingang van 1 januari 2013 verhoogd met 0,0%.
17. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2013 worden met ingang van 1 januari 2014 verhoogd met 0,0%.

18. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2014 worden met ingang van 1 januari 2015 verhoogd met 0,0%.
19. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2015 worden met ingang van 1 januari 2016 verhoogd met 0,0%.
20. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2016 worden met ingang van 1 januari 2017 verhoogd met 0,0%.
21. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2017 worden met ingang van 1 januari 2018 verhoogd met 0,16%.
22. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2018 worden met ingang van 1 januari 2019 verhoogd met 1,38%.
23. Ouderdomspensioenen ingegaan voor 1 januari 2019 worden met ingang van 1 januari 2020 verhoogd met 0,0%.

BIJLAGE IV D***De verhogingen van de jaarinkomens als bedoeld in artikel 17, lid 6 onder c zijn door het bestuur als volgt vastgesteld:***

De verhogingspercentages van genoemde jaarinkomens van 1977 tot en met 1997 kunt u opvragen bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Waterbouw.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 1998 worden met ingang van 1 januari 1999 met 2,8 % verhoogd.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 1999 worden met ingang van 1 januari 2000 met 3,0 % verhoogd.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2000 worden met ingang van 1 januari 2001 met 3,0 % verhoogd.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2001 worden met ingang van 1 januari 2002 met 5,0 % verhoogd.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2002 worden met ingang van 1 januari 2003 met 3,3 % verhoogd.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2003 worden met ingang van 1 januari 2004 verhoogd met 2,6%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2004 worden met ingang van 1 januari 2005 verhoogd met 2,8%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2005 worden met ingang van 1 januari 2006 niet verhoogd.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2006 worden met ingang van 1 januari 2007 verhoogd met 1,75%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2007 worden met ingang van 1 januari 2008 verhoogd met 2,0%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2008 worden met ingang van 1 januari 2009 verhoogd met 0,0%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2009 worden met ingang van 1 januari 2010 verhoogd met 3,1%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2010 worden met ingang van 1 januari 2011 verhoogd met 0,0%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2011 worden met ingang van 1 januari 2012 verhoogd met 0,0%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2012 worden met ingang van 1 januari 2013 verhoogd met 0,0%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2013 worden met ingang van 1 januari 2014 verhoogd met 0,0%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2014 worden met ingang van 1 januari 2015 verhoogd met 0,0%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2015 worden met ingang van 1 januari 2016 verhoogd met 0,0%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2016 worden met ingang van 1 januari 2017 verhoogd met 0,0%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2017 worden met ingang van 1 januari 2018 verhoogd met 0,2%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2018 worden met ingang van 1 januari 2019 verhoogd met 1,38%.

De overeenkomstig onder c vastgestelde jaarinkomens voor het jaar 2019 worden met ingang van 1 januari 2020 verhoogd met 0,0%.

BIJLAGE IV E***De verhogingen van de invaliditeitspensioenen als bedoeld in artikel 33, lid 3 zijn door het bestuur als volgt vastgesteld:***

1. De verhogingspercentages van invaliditeitspensioenen van de jaren 1997 tot en met 2000 kunt u opvragen bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Waterbouw.
2. Invaliditeitspensioenen ingegaan vóór 1 januari 2001 worden met ingang van 1 januari 2001 verhoogd met 1,99 %.
3. Invaliditeitspensioenen ingegaan vóór 1 juli 2001 worden met ingang van 1 juli 2001 verhoogd met 2,25 %.
4. Invaliditeitspensioenen ingegaan vóór 1 januari 2002 worden met ingang van 1 januari 2002 verhoogd met 2,22 %.
5. Invaliditeitspensioenen ingegaan vóór 1 juli 2002 worden met ingang van 1 juli 2002 verhoogd met 2,09 %.
6. Invaliditeitspensioenen ingegaan vóór 1 januari 2003 worden met ingang van 1 januari 2003 verhoogd met 1,41 %.
7. Invaliditeitspensioenen ingegaan vóór 1 juli 2003 worden met ingang van 1 juli 2003 verhoogd met 1,25%.
8. In 2004 en 2005 zijn de invaliditeitspensioenen niet verhoogd.
9. Invaliditeitspensioenen ingegaan vóór 1 januari 2006 worden met ingang van 1 januari 2006 verhoogd met 0,62%.
10. Invaliditeitspensioenen ingegaan vóór 1 juli 2006 worden met ingang van 1 juli 2006 verhoogd met 0,94%.
11. Invaliditeitspensioenen ingegaan vóór 1 januari 2007 worden met ingang van 1 januari 2007 verhoogd met 1,26%.
12. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 juli 2007 worden met ingang van 1 juli 2007 verhoogd met 1,25%
13. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2008 worden met ingang van 1 januari 2008 verhoogd met 1,37%
14. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2009 worden met ingang van 1 januari 2009 verhoogd met 1,81%.
15. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 juli 2009 worden met ingang van 1 juli 2009 verhoogd met 1,26%.
16. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2010 worden met ingang van 1 januari 2010 verhoogd met 0,64%
17. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 juli 2010 worden met ingang van 1 juli 2010 verhoogd met 0,6%

18. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2011 worden met ingang van 1 januari 2011 verhoogd met 0,59%.
19. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 juli 2011 worden met ingang van 1 juli 2011 verhoogd met 0,0%.
20. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2012 worden met ingang van 1 januari 2012 verhoogd met 0,0%.
21. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 juli 2012 worden met ingang van 1 juli 2012 verhoogd met 0,0%.
22. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2013 worden met ingang van 1 januari 2013 verhoogd met 0,0%.
23. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2014 worden met ingang van 1 januari 2014 verhoogd met 0,0%.
24. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2015 worden met ingang van 1 januari 2015 verhoogd met 0,0%.
25. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2016 worden met ingang van 1 januari 2016 verhoogd met 0,0%.
26. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2017 worden met ingang van 1 januari 2017 verhoogd met 0,0 %.
27. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2018 worden met ingang van 1 januari 2018 verhoogd met 0,2 %.
28. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2019 worden met ingang van 1 januari 2019 verhoogd met 0,92%.
29. Invaliditeitspensioenen ingegaan voor 1 januari 2020 worden met ingang van 1 januari 2020 verhoogd met 0,0%.

BIJLAGE IV F***De verhogingen van de arbeidsongeschiktheidspensioenen als bedoeld in artikel 5, lid 3 zijn door het bestuur als volgt vastgesteld:***

1. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2008 worden met ingang van 1 januari 2008 verhoogd met 1,37%
2. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2009 worden met ingang van 1 januari 2009 verhoogd met 1,81%.
3. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 juli 2009 worden met ingang van 1 juli 2009 verhoogd met 1,26%.
4. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2010 worden met ingang van 1 januari 2010 verhoogd met 0,64%
5. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 juli 2010 worden met ingang van 1 juli 2010 verhoogd met 0,6%.
6. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2011 worden met ingang van 1 januari 2011 verhoogd met 0,59%.
7. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 juli 2011 worden met ingang van 1 juli 2011 verhoogd met 0,0%.
8. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2012 worden met ingang van 1 januari 2012 verhoogd met 0,0%.
9. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 juli 2012 worden met ingang van 1 juli 2012 verhoogd met 0,0%.
10. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2013 worden met ingang van 1 januari 2013 verhoogd met 0,0%.
11. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2014 worden met ingang van 1 januari 2014 verhoogd met 0,0%.
12. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2015 worden met ingang van 1 januari 2015 verhoogd met 0,0%.
13. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2016 worden met ingang van 1 januari 2016 verhoogd met 0,0%.
14. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2017 worden met ingang van 1 januari 2017 verhoogd met 0,0%.
15. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2018 worden met ingang van 1 januari 2018 verhoogd met 0,2%.
16. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2019 worden met ingang van 1 januari 2019 verhoogd met 1,38%.
17. Arbeidsongeschiktheidspensioenen ingegaan voor 1 januari 2020 worden met ingang van 1 januari 2020 verhoogd met 0,0%.

BIJLAGE V A
Omzetting spaarpensioenkapitaal (Sectie B reglement)

Bijlage	V A					
	Direct ingaand levenslang ouderdomspensioen	Direct ingaand partnerpensioen	Ouderdomspensioen ingaand leeftijd 68	Latent partnerpensioen	Ouderdomspensioen ingaand op 68 jaar incl. partnerpensioen	Direct ingaand wezen-pensioen
Leeftijd	I	II	II	IV	V	VI
0						22,7865
1						21,7496
2						20,7073
3						19,6603
4						18,6090
5						17,5542
6						16,4966
7						15,4373
8						14,3765
9						13,3140
10						12,2506
11						11,1866
12						10,1226
13						9,0593
14						7,9968
15						6,9354
16						5,8752
17						5,3391
18		61,5838	12,0825	4,5566	15,2576	4,8021
19		61,0316	12,2439	4,6625	15,4927	4,2640
20		60,4691	12,4066	4,7697	15,7302	3,7260
21		59,8952	12,5706	4,8782	15,9698	3,1887
22		59,3102	12,7355	4,9879	16,2111	2,6523
23		58,7139	12,9010	5,0987	16,4539	2,1173
24		58,1058	13,0675	5,2104	16,6982	1,5844
25		57,4853	13,2344	5,3231	16,9435	1,0537
26		56,8537	13,4016	5,4368	17,1900	0,5255
27		56,2098	13,5691	5,5520	17,4377	0,0000
28		55,5541	13,7365	5,6689	17,6865	
29		54,8866	13,9038	5,7866	17,9360	
30		54,2068	14,0708	5,9053	18,1857	
31		53,5144	14,2370	6,0254	18,4355	
32		52,8093	14,4024	6,1459	18,6849	
33		52,0912	14,5668	6,2666	18,9335	
34		51,3610	14,7297	6,3883	19,1811	
35		50,6186	14,8907	6,5103	19,4271	
36		49,8631	15,0496	6,6321	19,6710	
37		49,0951	15,2057	6,7549	19,9127	
38		48,3145	15,3588	6,8782	20,1515	
39		47,5213	15,5080	7,0019	20,3869	
40		46,7155	15,6530	7,1253	20,6179	
41		45,8978	15,7934	7,2479	20,8438	
42		45,0684	15,9283	7,3695	21,0634	
43		44,2270	16,0569	7,4898	21,2759	
44		43,3732	16,1787	7,6083	21,4802	
45		42,5090	16,2929	7,7238	21,6749	
46		41,6328	16,3978	7,8374	21,8590	
47		40,7479	16,4929	7,9477	22,0310	
48		39,8521	16,5771	8,0542	22,1894	
49		38,9452	16,6517	8,1555	22,3346	
50		38,0279	16,7180	8,2524	22,4683	
51		37,1004	16,7767	8,3435	22,5905	
52		36,1652	16,8289	8,4280	22,7017	
53		35,2209	16,8752	8,5056	22,8019	
54		34,2669	16,9172	8,5741	22,8917	
55		33,3048	16,9546	8,6347	22,9714	
56		32,3350	16,9891	8,6860	23,0416	
57		31,3579	17,0211	8,7283	23,1032	
58	27,4516	30,3740	17,0533	8,7592	23,1569	
59	26,4436	29,3847	17,0851	8,7801	23,2031	
60	25,4342	28,3893	17,1171	8,7908	23,2425	
61	24,4260	27,3911	17,1504	8,7898	23,2751	
62	23,4178	26,3891	17,1835	8,7783	23,3004	
63	22,4123	25,3826	17,2194	8,7548	23,3198	
64	21,4100	24,3726	17,2583	8,7194	23,3341	
65	20,4104	23,3602	17,2999	8,6636	23,3369	
66	19,5004	22,4086	17,4207	8,5119	23,3519	
67	18,6018	21,4608	17,5581	8,3423	23,3711	
68	17,7135	20,5156	17,7135	8,1567	23,3971	
69	16,8399	19,5794		8,0153	22,4250	
70	15,9807	18,6496		7,8617	21,4588	
71	15,1343	17,7282		7,6977	20,4981	
72	14,3055	16,8176		7,5224	19,5471	
73	13,4954	15,9156		7,3348	18,6064	
74		15,0267				
75		14,1510				
76		13,2916				
77		12,4494				
78		11,6263				
79		10,8248				
80		10,0434				

Deze factoren geven per **€ 1,00** te verkrijgen extra pensioen per jaar de benodigde inkoopsum. Het kapitaal moet derhalve gedeeld worden door deze factor.
Bij tussenliggende leeftijden wordt lineair geïnterpoleerd.

In deze factoren is al rekening gehouden met de dekkingsgraadopslag (vastgesteld op basis van de beleidsdekkingsgraad per 30 september van het voorgaande jaar (102,4% per 30 september 2020).

BIJLAGE V B

Vaststelling percentage premie spaarpensioenregeling bij inkomen (2021)

Jaarsalaris		15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60	60-65	65-68
van	tot											
29.166	30.000	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
30.000	31.000	0,21%	0,22%	0,24%	0,27%	0,29%	0,32%	0,36%	0,39%	0,43%	0,48%	0,52%
31.000	32.000	0,44%	0,47%	0,52%	0,57%	0,62%	0,69%	0,76%	0,84%	0,92%	1,02%	1,11%
32.000	33.000	0,66%	0,70%	0,77%	0,85%	0,93%	1,03%	1,13%	1,25%	1,38%	1,52%	1,66%
33.000	34.000	0,86%	0,92%	1,01%	1,12%	1,23%	1,35%	1,49%	1,64%	1,81%	2,00%	2,18%
34.000	35.000	1,05%	1,13%	1,24%	1,37%	1,50%	1,66%	1,82%	2,01%	2,21%	2,45%	2,66%
35.000	36.000	1,23%	1,32%	1,45%	1,60%	1,76%	1,94%	2,13%	2,35%	2,59%	2,87%	3,00%
36.000	37.000	1,41%	1,50%	1,65%	1,82%	2,00%	2,21%	2,43%	2,68%	2,95%	3,00%	3,00%
37.000	38.000	1,57%	1,68%	1,84%	2,03%	2,23%	2,47%	2,71%	2,99%	3,00%	3,00%	3,00%
38.000	39.000	1,72%	1,84%	2,03%	2,23%	2,45%	2,71%	2,98%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
39.000	40.000	1,87%	2,00%	2,20%	2,42%	2,66%	2,94%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
40.000	41.000	2,00%	2,15%	2,36%	2,60%	2,86%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
41.000	42.000	2,14%	2,29%	2,52%	2,77%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
42.000	43.000	2,26%	2,42%	2,66%	2,94%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
43.000	44.000	2,38%	2,55%	2,80%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
44.000	45.000	2,50%	2,67%	2,94%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
45.000	46.000	2,60%	2,79%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
46.000	47.000	2,71%	2,90%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
47.000	48.000	2,81%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
48.000	49.000	2,90%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
49.000	139.000	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
139.000	140.000	2,99%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
140.000	141.000	2,91%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
141.000	142.000	2,84%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
142.000	143.000	2,77%	2,96%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
143.000	144.000	2,69%	2,88%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
144.000	145.000	2,62%	2,81%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
145.000	146.000	2,55%	2,74%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
146.000	147.000	2,49%	2,66%	2,93%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
147.000	148.000	2,42%	2,59%	2,85%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
148.000	149.000	2,35%	2,52%	2,77%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
149.000	150.000	2,29%	2,45%	2,69%	2,97%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
150.000	151.000	2,22%	2,38%	2,61%	2,88%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
151.000	152.000	2,16%	2,31%	2,54%	2,80%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
152.000	153.000	2,09%	2,24%	2,46%	2,72%	2,98%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
153.000	154.000	2,03%	2,18%	2,39%	2,64%	2,90%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
154.000	155.000	1,97%	2,11%	2,32%	2,56%	2,81%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
155.000	156.000	1,91%	2,04%	2,25%	2,48%	2,72%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
156.000	157.000	1,85%	1,98%	2,18%	2,40%	2,64%	2,91%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
157.000	158.000	1,79%	1,92%	2,11%	2,32%	2,55%	2,82%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
158.000	159.000	1,73%	1,85%	2,04%	2,25%	2,47%	2,73%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
159.000	160.000	1,67%	1,79%	1,97%	2,17%	2,39%	2,64%	2,90%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
160.000	161.000	1,62%	1,73%	1,90%	2,10%	2,31%	2,55%	2,80%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
161.000	162.000	1,56%	1,67%	1,84%	2,03%	2,22%	2,46%	2,70%	2,98%	3,00%	3,00%	3,00%
162.000	163.000	1,51%	1,61%	1,77%	1,95%	2,15%	2,37%	2,60%	2,87%	3,00%	3,00%	3,00%
163.000	164.000	1,45%	1,55%	1,71%	1,88%	2,07%	2,28%	2,51%	2,77%	3,00%	3,00%	3,00%
164.000	165.000	1,40%	1,50%	1,64%	1,81%	1,99%	2,20%	2,42%	2,66%	2,93%	3,00%	3,00%
165.000	166.000	1,34%	1,44%	1,58%	1,74%	1,91%	2,11%	2,32%	2,56%	2,82%	3,00%	3,00%
166.000	167.000	1,29%	1,38%	1,52%	1,67%	1,84%	2,03%	2,23%	2,46%	2,71%	3,00%	3,00%
167.000	168.000	1,24%	1,33%	1,46%	1,61%	1,76%	1,95%	2,14%	2,36%	2,60%	2,88%	3,00%
168.000	169.000	1,19%	1,27%	1,40%	1,54%	1,69%	1,87%	2,05%	2,26%	2,49%	2,76%	3,00%
169.000	170.000	1,13%	1,22%	1,34%	1,47%	1,62%	1,79%	1,96%	2,16%	2,38%	2,64%	2,87%
170.000	171.000	1,08%	1,16%	1,28%	1,41%	1,55%	1,71%	1,88%	2,07%	2,28%	2,52%	2,75%
171.000	172.000	1,03%	1,11%	1,22%	1,34%	1,47%	1,63%	1,79%	1,97%	2,17%	2,41%	2,62%
172.000	173.000	0,99%	1,05%	1,16%	1,28%	1,40%	1,55%	1,70%	1,88%	2,07%	2,29%	2,49%
173.000	174.000	0,94%	1,00%	1,10%	1,22%	1,33%	1,47%	1,62%	1,79%	1,97%	2,18%	2,37%
174.000	175.000	0,89%	0,95%	1,05%	1,15%	1,27%	1,40%	1,54%	1,69%	1,86%	2,07%	2,25%
175.000	176.000	0,84%	0,90%	0,99%	1,09%	1,20%	1,32%	1,45%	1,60%	1,76%	1,96%	2,13%
176.000	177.000	0,79%	0,85%	0,93%	1,03%	1,13%	1,25%	1,37%	1,51%	1,67%	1,85%	2,01%
177.000	178.000	0,75%	0,80%	0,88%	0,97%	1,06%	1,18%	1,29%	1,43%	1,57%	1,74%	1,89%
178.000	179.000	0,70%	0,75%	0,83%	0,91%	1,00%	1,10%	1,21%	1,34%	1,47%	1,63%	1,78%
179.000	180.000	0,66%	0,70%	0,77%	0,85%	0,93%	1,03%	1,13%	1,25%	1,38%	1,53%	1,66%
180.000	181.000	0,61%	0,65%	0,72%	0,79%	0,87%	0,96%	1,06%	1,16%	1,28%	1,42%	1,55%
181.000	182.000	0,57%	0,61%	0,67%	0,73%	0,81%	0,89%	0,98%	1,08%	1,19%	1,32%	1,43%
182.000	183.000	0,52%	0,56%	0,61%	0,68%	0,74%	0,82%	0,90%	1,00%	1,10%	1,21%	1,32%
183.000	184.000	0,48%	0,51%	0,56%	0,62%	0,68%	0,75%	0,83%	0,91%	1,00%	1,11%	1,21%
184.000	185.000	0,44%	0,47%	0,51%	0,57%	0,62%	0,69%	0,75%	0,83%	0,91%	1,01%	1,10%
185.000	186.000	0,39%	0,42%	0,46%	0,51%	0,56%	0,62%	0,68%	0,75%	0,82%	0,91%	0,99%
186.000	187.000	0,35%	0,38%	0,41%	0,46%	0,50%	0,55%	0,61%	0,67%	0,74%	0,82%	0,89%
187.000	188.000	0,31%	0,33%	0,36%	0,40%	0,44%	0,49%	0,54%	0,59%	0,65%	0,72%	0,78%
188.000	189.000	0,27%	0,29%	0,32%	0,35%	0,38%	0,42%	0,46%	0,51%	0,56%	0,62%	0,68%
189.000	190.000	0,23%	0,24%	0,27%	0,29%	0,32%	0,36%	0,39%	0,43%	0,48%	0,53%	0,58%
190.000	191.000	0,19%	0,20%	0,22%	0,24%	0,27%	0,29%	0,32%	0,36%	0,39%	0,43%	0,47%
191.000	192.000	0,15%	0,16%	0,17%	0,19%	0,21%	0,23%	0,25%	0,28%	0,31%	0,34%	0,37%
192.000	193.000	0,11%	0,11%	0,13%	0,14%	0,15%	0,17%	0,19%	0,20%	0,23%	0,25%	0,27%
193.000	194.000	0,07%	0,07%	0,08%	0,09%	0,10%	0,11%	0,12%	0,13%	0,14%	0,16%	0,17%
194.000	194.771	0,03%	0,03%	0,04%	0,04%	0,04%	0,05%	0,05%	0,06%	0,06%	0,07%	0,07%
Vanaf 194.771		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

BIJLAGE V C
Overgangsregeling vaststelling percentage rendementsbijschrijving art. 20
Pensioenreglement BPF Waterbouw

De rendementsbijschrijving spaarpensioenkapitaal zoals opgenomen in artikel 20 van het Pensioenreglement is het 5-jaarsgemiddelde rendement van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer in het voorgaande jaar was belegd. Omdat deze regeling eerst per 1-1-2019 is ingevoerd en er de voorgaande jaren een vaste (door het bestuur vastgestelde) rendementsbijschrijving gold, is onderstaande overgangsregeling vastgesteld voor de rendementsbijschrijving over 2018 (die per 1 januari 2019 wordt toegekend) en de berekening van het percentage van de rendementsbijschrijving over 2019, 2020, 2021 en 2022.

Tevens is bepaald dat voor (gewezen) deelnemers die jonger zijn dan 45 jaar een beleggingsportefeuille met een ander risicoprofiel wordt gehanteerd dan voor de (gewezen) deelnemers van 45 jaar en ouder.

- I. De rendementsbijschrijving over 2018, die wordt toegekend per 1-1-2019 bedraagt 2%.
- II. De rendementsbijschrijving over 2019 (die wordt toegekend per 1-1-2020) bedraagt het 5-jaarsgemiddelde rendement dat wordt berekende door het rekenkundig gemiddelde te nemen van:
 - Het werkelijke beleggingsrendement over 2019 van de beleggingsportefeuille; en
 - De toegekende rendementsbijschrijving over 2018: 2%; en
 - De toegekende rendementsbijschrijving over 2017: 3%; en
 - De toegekende rendementsbijschrijving over 2016: 3%; en
 - De toegekende rendementsbijschrijving over 2015: 3%.
- III. De rendementsbijschrijving over 2020 (die wordt toegekend per 1-1-2021) bedraagt het 5-jaarsgemiddelde rendement dat wordt berekend door het rekenkundig gemiddelde te nemen van:
 - Het werkelijke beleggingsrendement over 2020 van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer was belegd; en
 - Het werkelijke beleggingsrendement over 2019 van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer; en
 - De toegekende rendementsbijschrijving over 2018: 2%; en
 - De toegekende rendementsbijschrijving over 2017: 3%; en
 - De toegekende rendementsbijschrijving over 2016: 3%.
- IV. De rendementsbijschrijving over 2021 (die wordt toegekend per 1-1-2022) bedraagt het 5-jaarsgemiddelde rendement dat wordt berekend door het rekenkundig gemiddelde te nemen van:
 - Het werkelijke beleggingsrendement over 2021 van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer was belegd en
 - Het werkelijke beleggingsrendement over 2020 van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer; en
 - Het werkelijke beleggingsrendement over 2019 van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer was belegd; en

- De toegekende rendementsbijschrijving over 2018: 2%; en
 - De toegekende rendementsbijschrijving over 2017: 3%.
- V. De rendementsbijschrijving over 2022 (die wordt toegekend per 1-1-2023) bedraagt het 5-jaarsgemiddelde rendement dat wordt berekend door het rekenkundig gemiddelde te nemen van:
- Het werkelijke beleggingsrendement over 2022 van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer was belegd en
 - Het werkelijke beleggingsrendement over 2021 van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer; en
 - Het werkelijke beleggingsrendement over 2020 van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer was belegd; en
 - Het werkelijke beleggingsrendement over 2019 van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer was belegd; en
 - De toegekende rendementsbijschrijving over 2018: 2%; en
- VI. De rendementsbijschrijving over 2023 en verder bedraagt vervolgens, in overeenstemming met het reglement, het 5-jaarsgemiddelde rendement van het beleggingsrendement van de beleggingsportefeuille waarin het totale opgebouwde spaarkapitaal van de deelnemer in het voorgaande jaar was belegd.

BIJLAGE V D
Overgangsregeling omzetting pensioenspaarkapitaal bij invoering
reglement 1-1-2019

Inleiding

Per 1-1-2019 is het Pensioenreglement t.a.v. het Spaarpensioenregelingdeel gewijzigd.

Naast de wijziging van de rendementsbijschrijving (zie: artikel 20 pensioenreglement en de daarvoor geldende overgangsregeling) is daarbij het volgende van belang.

Vanaf 1-1-2019 wordt geen solvabiliteitsopslag meer in rekening gebracht als onderdeel van de premie (premie daalt van 3,6% naar 3,0% en bestaat uit opbouw 2,85%-punt en kosten 0,15%-punt).

De omzetting van het spaarpensioenkapitaal in aanspraken in de basisregeling vindt vanaf 1-1-2019 automatisch plaats vanaf 10 jaar voor de pensioenrekenleeftijd (thans 68 jaar).

De omzettingfactoren voor spaarpensioenkapitaal naar aanspraken uit de basisregeling werden tot 1-1-2019 vastgesteld op basis van de laatste overlevingstafels die gelden voor het fonds en op basis van de voor het fonds geldende rentetermijnstructuur per 30 september van het voorgaande jaar. Dit blijft zo, maar daarnaast worden vanaf 1-1-2019 de omzettingfactoren aangepast aan de beleidsdekkingsgraad van het fonds per 30 september van het voorgaande jaar. Deze dekkingsgraadopslag leidt ertoe dat een deelnemer met het spaarpensioenkapitaal aanspraken in de basisregeling moet inkopen tegen de geldende dekkingsgraad. Dit betekent dat als de dekkingsgraad hoog is men voor het spaarpensioenkapitaal een lager pensioen in de basisregeling kan inkopen maar wel een pensioen met een hogere indexatieverwachting. Als de dekkingsgraad laag is kan men voor het spaarpensioenkapitaal een hoger pensioen inkopen maar wel een pensioen met een lagere indexatieverwachting.

Spaarpensioenkapitaal opgebouwd van 2010 tot en met 2018

In deze overgangsregeling is bepaald hoe in het kader van de omzetting wordt omgegaan met het spaarpensioenkapitaal dat is gevormd van 2010 tot en met 2018. In die periode is door de deelnemers bij de premie een solvabiliteitsopslag betaald van 0,6%-punt. Bij de omzetting van het spaarpensioenkapitaal werd vervolgens geen solvabiliteitsopslag / dekkingsgraadopslag in rekening gebracht. Indien op het in die periode opgebouwde spaarpensioenkapitaal conform de regeling per 1-1-2019 omzettingfactoren met dekkingsgraadopslag zou worden gehanteerd, zou voor deze aanspraken 2 keer een dekkingsgraadopslag worden betaald.

Om dit te voorkomen is de volgende overgangsregeling vastgesteld:

1. Hoofregel is dat spaarpensioenkapitaal dat is gevormd in de periode van 2010 tot en met 2018 per 1-1-2019 wordt omgezet in pensioenaanspraken (levenslang ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen) in de basisregeling waarbij omzettingfactoren worden gehanteerd die zijn vastgesteld op basis van de op 30-9-2018 geldende meest recente overlevingstafels van het fonds en op basis van de voor het fonds geldende rentetermijnstructuur zoals 30-9-2018 door DNB vastgesteld. Dit alles conform de tot 1-1-2019 gehanteerde methodiek. Er wordt dus geen dekkingsgraadopslag toegepast.

2. Van de onder 1 genoemde hoofdregel wordt alleen afgeweken wanneer de deelnemer uitdrukkelijk en tijdig (binnen de door het fonds gestelde termijn) schriftelijk aangeeft de in die regel opgenomen omzetting per 1-1-2019 **niet** te willen. Alsdan blijft het spaarpensioenkapitaal staan en zal op dit spaarpensioenkapitaal de regeling zoals die geldt per 1-1-2019 volledig en onverkort van toepassing zijn. Dit betekent ook dat bij deze deelnemers (afhankelijk van hun leeftijd) op grond van artikel 22 van het Pensioenreglement, zoals dat geldt vanaf 1-1-2019 toch gedeeltelijk omzetting van het spaarpensioenkapitaal in pensioenaanspraken in de basisregeling plaats kan vinden. Deze omzetting vindt dan plaats met hantering van de (nieuwe) factoren inclusief de dekkingsgraadopslag.

Spaarpensioenkapitaal opgebouwd van 1997 tot en met 2009

Spaarpensioenkapitaal dat is opgebouwd in de periode van 1997 tot en met 2009 is opgebouwd door een premie waarin geen solvabiliteitsopslag / dekkingsgraadopslag was opgenomen. De deelnemer heeft echter in afgelopen jaren de perceptie kunnen hebben dat bij pensioeningang het spaarpensioenkapitaal zal worden omgezet in pensioenaanspraken in de basisregeling op basis van omzettingfactoren zonder solvabiliteitsopslag / dekkingsgraadopslag.

Om onduidelijkheid hierover te voorkomen is de volgende overgangsregeling vastgesteld:

1. Hoofdregel is dat het spaarpensioenkapitaal dat is gevormd in de periode van 1997 tot en met 2009 als volledig wordt omgezet in pensioenaanspraken in de basisregeling (levenslang ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen) te wensen. Bij de omzetting van het spaarpensioenkapitaal in pensioenaanspraken in de basisregeling worden de omzettingfactoren gehanteerd die zijn vastgesteld op basis van de op 30-9-2018 geldende, meest recente, overlevingstafels van het fonds en op basis van de voor het fonds geldende rentetermijnstructuur zoals 30-9-2018 door DNB vastgesteld doch zonder solvabiliteitsopslag / dekkingsgraadopslag.
2. Van de onder 1 genoemde hoofdregel wordt alleen afgeweken wanneer de deelnemer uitdrukkelijk en tijdig (binnen de door het fonds gestelde termijn) schriftelijk aangeeft per 1-1-2019 de volledige omzetting van het in de periode van 1997 tot en met 2009 opgebouwde spaarpensioenkapitaal in pensioenaanspraken in de basisregeling (levenslang ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen) **niet** te wensen. Het spaarpensioenkapitaal blijft dan bestaan en valt volledig en onverkort onder de regeling zoals die geldt per 1-1-2019. Dit betekent ook dat bij de deelnemers met een in die periode opgebouwd kapitaal (afhankelijk van hun leeftijd) op grond van artikel 22 van het Pensioenreglement, zoals dat geldt vanaf 1-1-2019, ook al gedeeltelijk omzetting van het spaarpensioenkapitaal in pensioenaanspraken in de basisregeling plaats zal vinden. Deze omzetting vindt dan plaats met hantering van de (nieuwe) factoren inclusief de dekkingsgraadopslag.

Onherroepelijkheid van keuzes

Door een deelnemer gemaakte keuzes in het kader van deze overgangsregeling zijn onherroepelijk.

BIJLAGE VI **Beschrijving fiscale toetsen**

Algemeen / achtergrond

Hieronder is een beschrijving opgenomen van de fiscale toetsen die BPF Waterbouw, voor het eerst over de opbouw over het kalenderjaar 2015 zal toepassen, om invulling te geven aan de in de reglementen opgenomen bepalingen dat het in enig jaar opgebouwde pensioen niet hoger is dan de voor die deelnemer voor dat jaar geldende fiscaal maximale opbouw.

De toetsen vinden plaats in de maand februari van het jaar volgend op het jaar dat wordt getoetst. Dit hangt samen met het feit dat de laatste loonopgave over het kalenderjaar aan het begin van die maand van de werkgever worden ontvangen. Dan zijn dus pas de gegevens beschikbaar om de toetsen te kunnen verrichten.

In dat kader is het nog van belang om te vermelden dat de wisselingen in vierwekelijkse inkomens zodanig groot (kunnen) zijn dat het eerder verrichten van de toetsen op basis van aannames niet werkbaar is.

De toetsen voor ingaand ouderdomspensioen worden verricht in de hieronder opgenomen volgorde jaarlijks eerst A, dan B vervolgens C en bij pensionering de eindtoets zoals genoemd onder D. E. bevat een toets voor partner- en wezenpensioen in geval van overlijden voor de pensioendatum.

A. Toets op minimuminkomen / fiscale bovenmatigheid basispensioenregeling

Voor ieder jaar wordt, rekening houdend met de voor dat jaar geldende minimale franchise, bepaald welk inkomen een deelnemer ten minste genoten moet hebben om opbouw in de basispensioenregeling van het BPF niet fiscaal bovenmatig te doen zijn.

Met de basispensioenregeling wordt in dit kader de regeling met een opbouwpercentage van 0,94% zonder franchise bij een pensioenrekenleeftijd van 68 jaar bedoeld.

Door het pensioenadministratiesysteem wordt een signaleringslijst opgeleverd waarop alle deelnemers die een jaarinkomen hebben dat lager is dan het hiervoor genoemde minimuminkomen op staan. Indien de betrokken werknemers slechts een deel van het jaar of parttime hebben gewerkt wordt hun inkomen naar rato verhoogd. Vervolgens wordt bezien of zij dan wel een jaarinkomen boven de minimumgrens hebben. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan het feit dat de minimale AOW-franchise (€14.167 = (2020)) naar rato van het dienstverband / parttime percentage wordt toegepast.

Bij het BPF Waterbouw zijn de pensioenen verzekerd van de werknemers aan boord van de baggerschepen en –werktuigen. Parttime werk komt onder die groep van werknemers eigenlijk niet voor. Bij de maandelijkse loonopgave van de werkgevers wordt per werknemer een veld, parttime percentage, gevuld en aangeleverd aan het BPF.

Voor degenen die een inkomen onder de fiscale minimumgrens (dit is de minimumgrens waarbij het niet toepassen van de AOW-inbouw wordt gecompenseerd met het opbouwpercentage) hebben en houden, wordt de pensioenaanspraak in het pensioenadministratiesysteem gecorrigeerd tot de fiscaal maximale opbouw. Dit gebeurt door het voor hen geadmistrateerde inkomen zo te verlagen dat dit inkomen vermenigvuldigd met 0,94% gelijk is aan de fiscaal maximale opbouw.

De betaalde premie over het verschil tussen het gecorrigeerde inkomen en het werkelijke inkomen wordt terugbetaald aan de werkgever met het verzoek deze premie als bruto loon aan de werknemer uit te betalen. De werknemer wordt over deze terugbetaling van de premie, en dus over de lagere opgebouwde pensioenaanspraak geïnformeerd. De werknemer weet dus ook dat een nabetaling van de teveel betaalde premie plaats zal vinden.

Voor de deelnemers waarbij op grond van deze toets de pensioenaanspraak wordt vastgesteld op het de voor hen geldende maximum pensioenopbouw geldt dat zij op grond van de hieronder bij B beschreven toets de betaalde premie voor de spaarpensioenregeling volledig terugbetaald zullen krijgen en dat voor hen over dat jaar geen pensioenspaarkapitaal in de spaarpensioenregeling wordt gevormd.

B. Toets op minimuminkomen in relatie tot leeftijd/ fiscale bovenmatigheid spaarpensioenregeling

Voor ieder jaar wordt in het reglement een staffel opgenomen waarin, afhankelijk van de leeftijd en het inkomen van de betrokken werknemer, wordt bepaald of de volledige premie van 3,6% (2018) / 3,0% (2019/2020) mag worden gestort dan wel een in die matrix opgenomen lager percentage of zelfs geen premie. De staffel is gebaseerd op een 2% staffel. Voorts is bij het opstellen van de staffel rekening gehouden met de minimale AOW-franchise (€ 13.344 voor 2018, € 13.785 voor 2019 en € 14.167 voor 2020).

In de maand februari van het volgend jaar worden de jaarinkomens over het kalenderjaar van de deelnemers getoetst aan de matrixstaffel. Dit gebeurt door het bestand uit het pensioenadministratiepakket waarin de leeftijds- en inkomensgegevens van de deelnemers zijn opgenomen, in een Excel-routine te confronteren met de matrixstaffel.

Daaruit volgt voor welke deelnemers de premie geheel of gedeeltelijk moet worden aangepast in het pensioenadministratiepakket zodat hun jaaropbouw (op basis van beide regelingen, de basispensioenregeling en de spaarpensioenregeling samen) niet fiscaal bovenmatig is (conform pensioenreglement). In het pensioenadministratiepakket wordt vervolgens voor die deelnemers een lagere (of geen) premie voor het spaarpensioenkapitaal voor dat betreffende jaar in aanmerking genomen.

De te veel betaalde premie wordt aan de werkgever teruggestort met het verzoek deze premie als bruto loon aan de werknemer te betalen. De werknemer wordt geïnformeerd over de terugbetaling en de vaststelling van de lagere premie voor het spaarpensioenkapitaal. De werknemer weet dus ook dat een nabetaling van de teveel betaalde premie plaats zal vinden.

C. Toets op maximum pensioengevend loon

Voor ieder jaar wordt in het reglement een staffel opgenomen waarin, afhankelijk van de leeftijd van de werknemer, het maximuminkomen wordt bepaald waarbij voor een werknemer, rekening houdend met de basispensioenregeling, de volledige premie van 3,6 % (2018) / 3,0% (2019/2020) nog mag worden gestort en pensioen mag worden opgebouwd in de basispensioenregeling. Als het inkomen over het kalenderjaar hoger is dan het in de matrixstaffel aangegeven inkomen wordt over het inkomen dat uitgaat boven dat maximum inkomen geen premie in de spaarpensioenregeling voor die werknemer gestort en wordt voor het inkomen boven dat maximum inkomen ook geen pensioen opgebouwd in de basispensioenregeling.

In de maand februari van het volgend jaar worden de jaarinkomens over het kalenderjaar van de deelnemers getoetst aan de matrixstaffel. Dit gebeurt door het bestand uit het pensioenadministratiepakket waarin de leeftijd- en inkomensgegevens van de deelnemers zijn opgenomen in een Excel-routine te confronteren met het voor hen in de matrixstaffel opgenomen maximuminkomen.

Voor werknemers die een gedeelte van het jaar werkzaam zijn geweest (dit blijkt uit het feit dat voor deze werknemers niet gedurende het hele jaar loonopgaven zijn gedaan) wordt in het kader van de toets het inkomen herrekend naar een jaarinkomen. Dit herrekende jaarinkomen wordt vervolgens getoetst aan het voor de betrokken werknemer geldende maximuminkomen uit de matrixstaffel.

Dit gebeurt door het werkelijk inkomen uit te drukken als een percentage van het herrekende jaarinkomen. Daarmee is een parttime percentage vastgesteld. Het voor de betrokken werknemer volgens de staffel geldende maximuminkomen wordt vervolgens vermenigvuldigd met dit parttime percentage. Dit leidt tot een voor de betrokken werknemer geldend maximum inkomen dat past bij het parttime percentage dat hij werkzaam is geweest. De pensioenopbouw van de betrokken werknemer wordt vervolgens, als het werkelijk inkomen hoger is dan dit parttime maximum inkomen, vastgesteld op basis van dit parttime maximum inkomen. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan het feit dat de maximale pensioengrondslag naar rato van het dienstverband / parttime percentage wordt toegepast.

Zoals hiervoor onder A. aangegeven wordt bij de maandelijkse loonopgave van de werkgevers een veld, parttime percentage, gevuld en aangeleverd aan het BPF.

Op basis van dit opgegeven percentage zal, conform de berekening als hiervoor bij werken gedurende een gedeelte van een jaar, worden getoetst aan het bereiken van de maximale opbouw bij parttime werk en zo nodig de opbouw tot dit maximum worden verlaagd. Op grond van artikel 18ga Wet op de loonbelasting 1964 wordt bij het bepalen van het maximum pensioengevend loon rekening gehouden met dit parttime percentage.

Uit het voorgaande volgt voor welke deelnemers de premie wordt afgetopt in de spaarpensioenregeling en voor het inkomen boven het maximuminkomen geen opbouw meer plaatsvindt in de basispensioenregeling.

In de administratie van de basispensioenregeling wordt vervolgens het voor die deelnemer geldende maximum inkomen opgenomen als pensioengevend loon. In de administratie van de spaarpensioenregeling wordt de premie voor het spaarpensioenkapitaal opgenomen die hoort bij het voor die deelnemer geldende maximum inkomen.

De te veel betaalde premie voor zowel de basispensioenregeling als de spaarpensioenregeling wordt vervolgens aan de werkgever teruggestort met het verzoek deze premie als bruto loon aan de werknemer te betalen. De werknemer wordt geïnformeerd over de terugbetaling. De werknemer weet dus ook dat een nabetaling van de teveel betaalde premie plaats zal vinden en dat zijn aanspraken op het voor hem geldende maximum zijn afgetopt.

D. Eindtoets aan normen middelloonregeling

Het fonds verricht bij ingang van het pensioen* een eindtoets aan de normen van de middelloonregeling. De toets die primair wordt verricht is een (vereenvoudigde) eindtoets op basis van het actuele loon:

Fiscaal maximum pensioen =

(aantal dienstjaren x actuele loon x opbouwpercentage (eindloon)) – AOW-inbouw

Het fonds hanteert voor de primaire toets voor het aantal dienstjaren een benadering. De reden daarvoor is dat het aantal dienstjaren (deelnemersjaren) pas sinds 2005 separaat wordt geregistreerd in de pensioenadministratie. Bij een gedetailleerde toets is het mogelijk het aantal deelnemersjaren uit het individuele dossier van een deelnemer te achterhalen.

De benadering van het aantal dienstjaren gebeurt door het [totaalinkomen](#) (dat is de som van alle pensioengrondslagen inclusief indexaties (voor zover toegekend)) te delen door het [laatste jaarinkomen](#), de laatste pensioengrondslag herrekend op jaarbasis, rekening houdend met het dienstverband / parttime percentage, in het volledige jaar voorafgaande aan de pensioeningang. Indien sprake is van een inkomende waardeoverdracht zal het aantal dienstjaren – indien dit voor een juiste fiscale toetsing nodig is - worden gecorrigeerd (om te voorkomen dat bij de toets fiscaal teveel dienstjaren worden meegenomen). Dit berekende aantal dienstjaren kan meer zijn dan 40 jaar met name wanneer een (inkomende of interne collectieve) waardeoverdracht heeft plaatsgevonden.

Het berekende aantal dienstjaren zal (rekening houdend met de correctie voor de inkomende waardeoverdrachten) in de meeste gevallen een onderschatting zijn van het werkelijk aantal dienstjaren. Immers in het totaalinkomen zijn ook jaren opgenomen waarin geen indexatie heeft plaatsgevonden terwijl de lonen wel zijn gestegen. Daarnaast zit er een carrièreontwikkeling opgenomen in het totaalinkomen. Door de onderschatting van het aantal dienstjaren wordt een lager maximumpensioen berekend. Het effect op het lager maximum pensioen is groter dan het effect op de AOW-inbouw (die ook iets lager wordt door de onderschatting van het aantal dienstjaren). Dit betekent dat als aan deze primaire toets, met de berekening van het aantal dienstjaren zoals hiervoor uiteengezet, wordt voldaan, vaststaat dat aan de eindtoets wordt voldaan.

In het zeer beperkt aantal gevallen dat niet aan de primaire toets wordt voldaan zal een gedetailleerde eindtoets worden verricht aan de hand van het uit het dossier van de betrokkene blijvende aantal dienstjaren.

***Uitstel en vervroeging**

In het geval sprake is van uitstel of vervroeging van de pensioendatum vindt de eindtoets aan de normen van de middelloonregeling als volgt plaats. Voorafgaand aan het moment van uitstel of vervroeging van de pensioendatum wordt de 'reguliere eindtoets' uitgevoerd voor de normale pensioenleeftijd. Indien de pensioenaanspraak de fiscaal maximale opbouw overschrijdt, wordt de pensioenaanspraak verlaagd naar deze fiscaal maximale opbouw. De eventueel verlaagde pensioenaanspraak wordt vervolgens getoetst aan de normeringen en beperkingen die gelden voor uitstel of vervroeging van de pensioendatum. Bij deze toets wordt voor de jaren vanaf 2015 rekening gehouden met het maximum pensioengevend loon in de zin van artikel 18ga Wet op de loonbelasting 1964.

Toets bij uitgaande waardeoverdracht

In het geval sprake is van een uitgaande waardeoverdracht vindt een soortgelijke toets plaats als de hiervoor opgenomen eindtoets met dien verstande dat dan, op de wijze zoals aangegeven voor die die eindtoets, het aantal dienstjaren tot die waardeoverdracht wordt vastgesteld en in de berekening wordt gehanteerd.

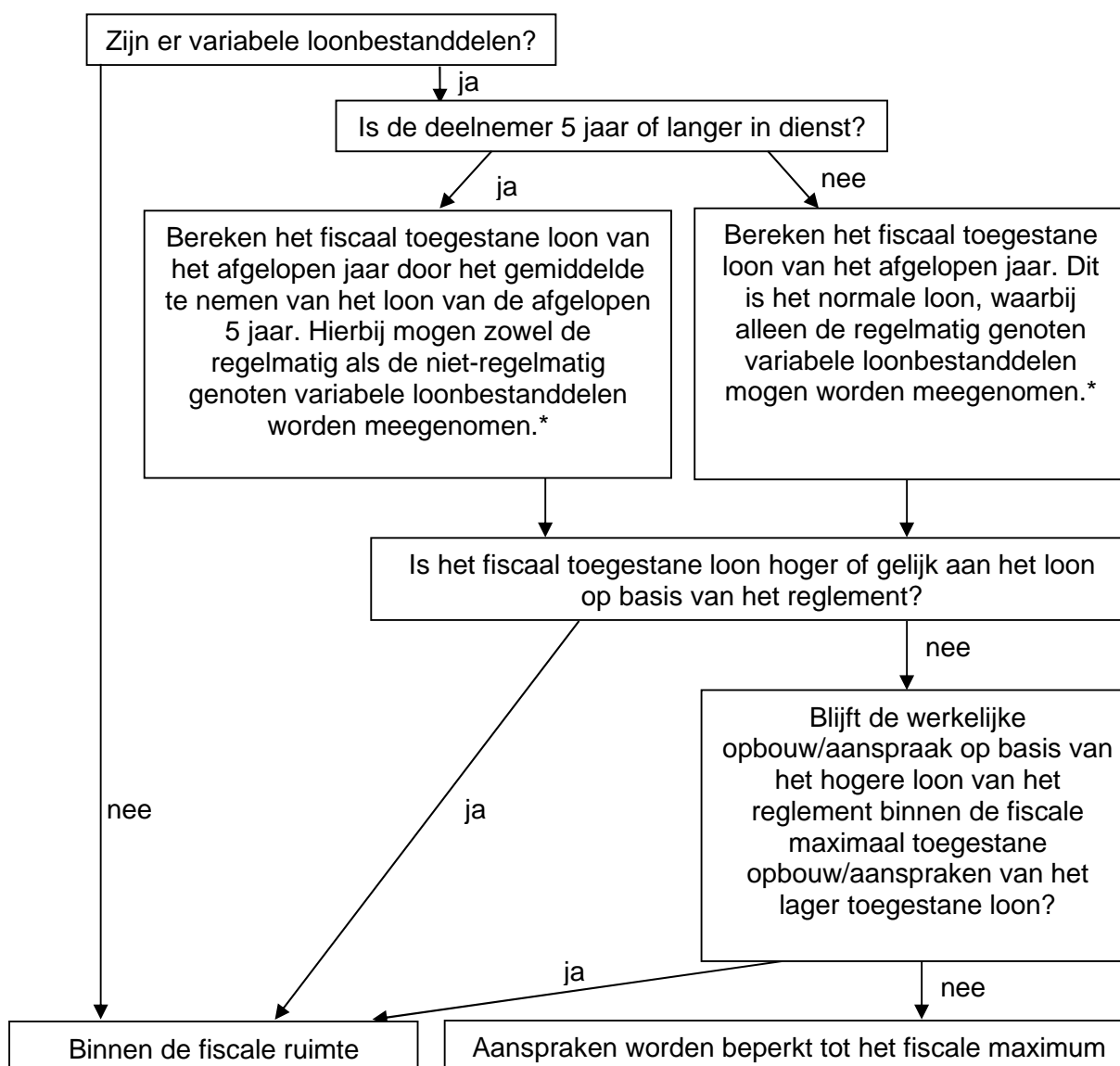
In een zeer beperkt aantal gevallen dat niet aan de primaire toets wordt voldaan zal een gedetailleerde eindtoets worden verricht aan de hand van het uit het dossier van de betrokkene blijvende aantal dienstjaren. Indien uit de gedetailleerde toets blijkt dat sprake is van fiscale bovenmatigheid, vervalt de fiscaal bovenmatige opbouw aan het fonds.

E. Eindtoets bij vooroverlijden

Indien een deelnemer voor de pensioendatum overlijdt, vindt de volgende toetsing en procedure plaats. Vanaf het moment van overlijden wordt alleen de basispensioenregeling voortgezet; de spaarpensioenregeling wordt niet voortgezet. Eerst wordt getoetst of het loon waarover op basis van het reglement aanspraken voor de basispensioenregeling worden opgebouwd binnen het fiscaal maximaal toegestane loon blijft. Indien dit niet het geval is, wordt vervolgens getoetst of de werkelijke opbouw/aanspraken op basis van het reglement binnen de fiscaal maximaal toegestane opbouw/aanspraken blijft/blijven. Hierbij kan de fiscale ruimte in verband met een bereikbaar loon (wegens carrièregroei) en het niet opbouwen binnen de spaarpensioenregeling worden meegenomen. In onderstaand stroomschema zijn de stappen opgenomen.

Het fonds vraagt bij de werkgever van de overleden deelnemer de gegevens over de lonen (onder andere de variabele loonbestanddelen) op over de afgelopen 60 maanden.

Stroomschema

* Op basis van onderdeel 3.8 van het Besluit van 9 september 2010, nr. DGB2010/2733M.